

Pomoc społeczna w Gdyni

rok 2017

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni

Spis treści

Spis tabel	4
Wprowadzenie	5
Część 1 - Informacje ogólne	6
1. Podstawowe informacje	6
2. Rodziny objęte wsparciem MOPS w Gdyni	6
2.1. Pozafinansowe formy wsparcia	8
2.2. Finansowe formy wsparcia	9
Część 2 - Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach	10
1. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych	10
1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku	10
1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora	10
1.1.2. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	11
1.2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	14
1.3. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	15
1.4. Opieka dzienna	17
1.5. Mieszkalnictwo wspierane	18
1.6. Opieka całodobowa	18
1.6.1. Ośrodek Opiekuńczy dla osób przewlekle chorych	18
1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej	19
2. Wsparcie dziecka i rodziny	19
2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	19
2.1.1. Zespół ds. intensywnej pracy socjalnej z rodziną	19
2.1.2. Asystentura ustawowa	19
2.1.3. Pozostałe działania	19
2.2. Rodzinna piecza zastępcza	21
2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS	22
2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	22
2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo - wychowawcze pod nadzorem MOPS	23
2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka”	23
2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych	26
2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu	27
2.6.1. Wsparcie samotnych matek i rodzin ubogich realizowane przez Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej	27
2.6.2. Wsparcie ubogich mieszkańców Gdyni realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, Pomorski Zarząd Wojewódzki w Gdańsku	27

3. Wsparcie osób bezrobotnych i osób bezdomnych	27
3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	27
3.2. Wsparcie osób bezdomnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	28
3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej.....	28
3.2.2. Działania w partnerstwie.....	28
3.2.3. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.....	29
Część 3 - Pozostałe działania	30
1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	30
1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	31
1.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	32
1.3. Klub Abstynenta Krokus.....	33
2. Gdyńskie Centrum Diagnostyki i Terapii FASD	33
3. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.....	34
4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych.....	34
5. Poradnictwo specjalistyczne	35
5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.....	35
5.2. Poradnictwo prawne	35
6. Realizowane projekty	35
7. Wolontariat w MOPS.....	37
8. Gminny Program Rewitalizacji	37
8.1. Rewitalizacja społeczna Wzgórza Orlicz-Dreszera.....	38
8.2. Rewitalizacja społeczna ulic Opata Hackiego i Zamenhofa	38
8.3. Rewitalizacja społeczna ulicy Dickmana	39
9. Animowanie społeczności lokalnej	39
10. Współpraca trójsektorowa - akcja „Podaj dalej ciepło”	39
11. Zaangażowanie na forum międzynarodowym	39
12. Wspieranie rozwoju inicjatyw w obszarze ekonomii społecznej	40
13. Współpraca z Radami Dzielnic.....	40
14. Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	40
15. Dokumenty strategiczne i programowe	41
Pozostałe informacje dot. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni za rok 2017.....	42
Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki – Centrum Aktywności Seniora w 2017 roku.....	43

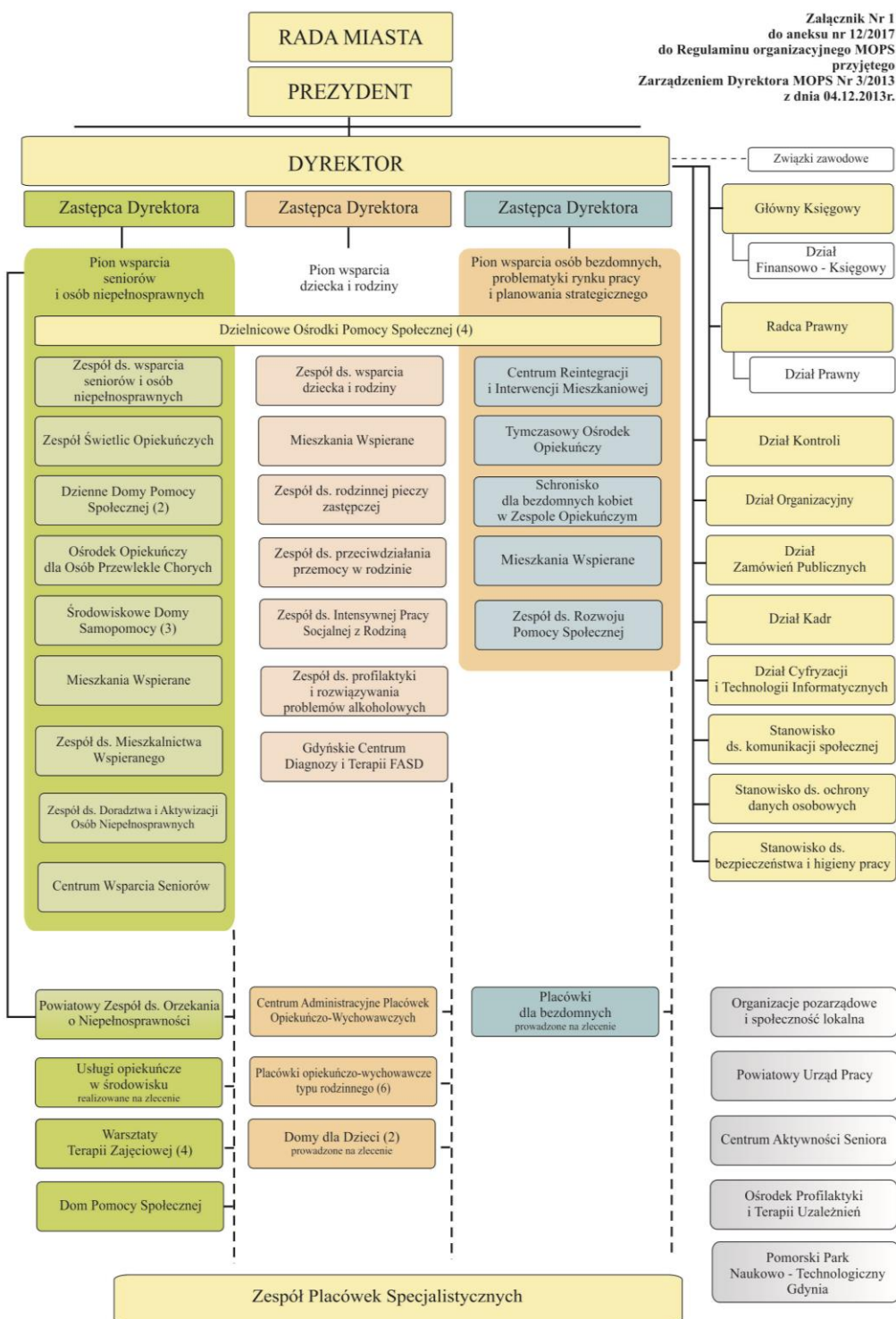
Spis tabel, schematów, rysunków

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2017 roku.....	5
Tabela nr 1. Liczba rodzin i osób objętych wsparciem w 2017 roku	6
Tabela nr 2. Typy rodzin objętych wsparciem w 2017 roku	6
Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2017 roku	7
Rysunek nr 1. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2017 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni.....	8
Tabela nr 4. Wybrane świadczenia udzielone w 2017 roku.....	9
Tabela nr 5. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w 2017 roku	14
Tabela nr 6. Finansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w formach aktywności w 2017 roku	14
Tabela nr 7. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2017 roku	16
Tabela nr 8. Ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów i osób niepełnosprawnych w strukturze MOPS w 2017 roku	18
Tabela nr 9. Rodzinna piecza zastępcza w 2017 roku	22
Tabela nr 10. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe	25
Tabela nr 11. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni	29
Tabela nr 12. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	31
Tabela nr 13. Zadania realizowane we współpracy z Radami Dzielnic w 2017 roku	40
Tabela nr 14. Orzeczenia i legitymacje dla osób niepełnosprawnych wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 2017 roku	41

Wprowadzenie

Poniższy dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2017, o którym mowa w art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) oraz w art. 76 ust. 4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.). Jest jednocześnie informacją o działalności gdyńskich jednostek, funkcjonujących w sferze zabezpieczenia społecznego.

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2017 roku

Część 1 – Informacje ogólne

1. Podstawowe informacje

Działania MOPS w Gdyni prowadzone są w ramach wyodrębnionych obszarów problemowych, zgrupowanych w trzy pionowe zarządzania, którym podporządkowana jest struktura ośrodka. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni przedstawiona została powyżej (zob. schemat nr 1).

Wszystkie jednostki organizacyjne MOPS w Gdyni oraz placówki znajdujące się pod jego nadzorem funkcjonują w oparciu o Roczne plany działania (RPD).

W MOPS w Gdyni na dzień 31.12.2017 roku zatrudnionych było ogółem 554 pracowników, w tym 148 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni mają zapewniony dostęp do superwizji grupowej.

Budżet MOPS Gdynia na 2017 rok wyniósł 85.950.253,00 zł (plan; wydatki 80.862.337,84 zł).

2. Rodziny objęte wsparciem MOPS w Gdyni

W roku 2017 w ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni przyznano decyzją świadczenia 4.543 osobom. Wsparciem objętych zostało 4.828 rodzin, w tym 4.401 rodzin otrzymywało świadczenia, a 427 rodzin skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej.

Tabela nr 1. Liczba rodzin i osób objętych wsparciem w 2017 roku

Wyszczególnienie	Podmioty decyzji administracyjnych *	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc w postaci materialnej	4 543	4 401	6 763
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	427	892

* rozłączna liczba osób (jedna osoba wykazana jeden raz), w stosunku do których zrealizowano w 2017 roku świadczenia pomocy społecznej na mocy decyzji administracyjnej

Wśród rodzin korzystających z instytucjonalnego wsparcia pomocy społecznej dominują gospodarstwa jednoosobowe (71,0% ogółu). W mniej niż co czwartej rodzinie (17,3%), objętej wsparciem MOPS Gdynia w 2017 roku, przebywały dzieci.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych wsparciem w 2017 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	4 828	7 686
w tym rodziny z dziećmi	837	3 030
w tym rodziny niepełne	382	1 155
w tym rodziny emerytów i rencistów	1 580	1 986
w tym gospodarstwa jednoosobowe	3 427	3 427

W toku analizy wskazano źródłowe powody wsparcia ¹ gdyńskich rodzin. Cztery główne grupy dyspanseryjne w 2017 roku są analogiczne do roku poprzedzającego i są to:

- niepełnosprawność (2.052 rodziny, tj. 46,6% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia),
- długotrwała lub ciężka choroba (755 rodzin, tj. 17,2% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia),

¹Tzn. takie powody, które są najistotniejsze i z których wynikają lub mogą wynikać inne problemy.

- bezdomność (597 rodzin, tj. 13,6% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (386 rodzin, tj. 8,8% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia).

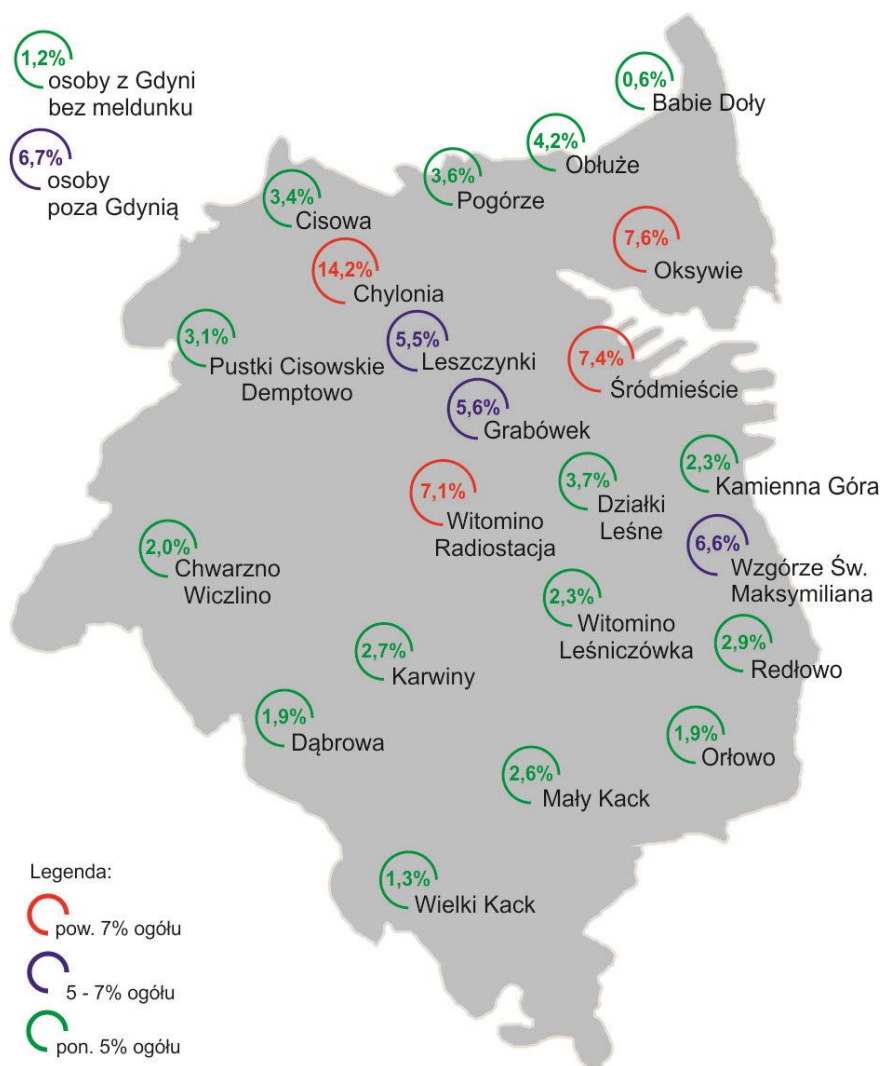
Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2017 roku

Lp.	Powód źródłowy objęcia wsparciem	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	212	286
2.	Bezdomność	597	687
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	69
	w tym wielodzietność	6	29
4.	Bezrobocie	228	499
5.	Niepełnosprawność	2 052	2 611
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	755	1 008
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	386	1 332
	w tym rodziny niepełne	247	691
	w tym rodziny wielodzietne	95	521
8.	Przemoc w rodzinie	12	38
9.	Alkoholizm	79	120
10.	Narkomania	13	20
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	29	48
12.	Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	17	45
	Ogółem	4 401	6 763

W 2017 roku odnotowano wzrost liczby rodzin korzystających z instytucjonalnego wsparcia ośrodka pomocy społecznej (por. w 2012 r. – 5.160 rodzin, w 2013 r. – 5.095 rodzin, w 2014 r. – 4.862 rodzin, w 2015 r. – 4.608 rodzin, w 2016 r. – 4.624 rodziny; w 2017 r. – 4.828 rodzin). Wzrost odnotowano w szczególności w odniesieniu do rodzin korzystających z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej (por. w 2016 r. – 284 rodziny VS. w 2017 r. – 427 rodzin).

Analizując strukturę klientów MOPS w aspekcie terytorialnym, tj. faktycznego miejsca pobytu, zauważana jest – podobnie jak w ubiegłych latach – dominacja mieszkańców czterech gdyńskich dzielnic: Chyloni (14,2% ogółu), Oksywia (7,6% ogółu), Śródmieścia (7,4% ogółu) oraz Witomina-Radiostacji (7,1% ogółu). Na wysokim poziomie utrzymuje się także odsetek klientów przebywających faktycznie poza Gdynią, tj. w ponadgminnych domach pomocy społecznej czy też placówkach dla osób bezdomnych (6,7% ogółu).

Rysunek nr 1. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2017 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni (N=4.543)

2.1. Pozafinansowe formy wsparcia

Wsparcie w środowisku na rzecz klientów koncentruje się wokół dwóch pionów specjalizacyjnych: wsparcia dziecka i rodziny oraz wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych oraz wypracowanego modelu pracy socjalnej (tzw. **trójpodziału pracy socjalnej**), obejmującego:

1) **regularną pracę socjalną** – realizowaną na poziomie poszczególnych jednostek MOPS i wykonywaną głównie w odniesieniu do osób i środowisk, w których nasilenie i stopień komplikacji barier nie powodują bezpośredniego zagrożenia negatywnymi, trwałymi i nieodwracalnymi skutkami. W MOPS Gdynia dotyczy ona większości środowisk.

2) **pogłębioną pracę socjalną (PPS)** – realizowaną na poziomie poszczególnych jednostek MOPS, w głównej mierze w czterech Dzielnicowych Ośrodkach Pomocy Społecznej. Pogłębioną pracą socjalną objęto w 2017 roku **48 klientów MOPS** (zawarto 38 kontraktów socjalnych).

3) **intensywną pracę socjalną (IPS)** – realizowaną w wyodrębnionej jednostce organizacyjnej MOPS, tj.: Zespole ds. intensywnej pracy socjalnej z rodziną (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.1). Intensywną pracą socjalną objęto w 2017 roku **147 klientów MOPS**.

Poza trójpodziałem realizowane są także:

1) **asystentura ustawowa** (w stosunku do osób z niską motywacją i małymi zasobami zmiany), którą objęto w 2017 roku 122 rodziny,

2) zintensyfikowane formy wsparcia osób niepełnosprawnych w ramach **oferty Zespołu ds. doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych (DON)**, którymi objęto w 2017 roku 111 osób.

Obie formy wsparcia opisano w dalszej części sprawozdania.

W 2017 roku ogółem **428 środowisk** objętych zostało bardziej zintensyfikowanymi – niż regularna praca socjalna – formami wsparcia / oddziaływania (w tym 306 klientów w ramach PPS / IPS / DON oraz 122 rodziny w ramach asystentury).

2.2. Finansowe formy wsparcia

Katalog finansowych form wsparcia obejmuje kilkanaście rodzajów świadczeń pomocy społecznej. Wsparcia finansowego udzielano m.in. w postaci: zasiłków stałych, celowych i okresowych, pomocy w zakresie dożywiania, finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Informacje w tym zakresie zawiera tabela nr 4.

Tabela nr 4. Wybrane świadczenia udzielone w 2017 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Zasiłki stałe	
Wypłacono zasiłki stałe dla 1.610 osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.	8 433 466,11 zł
Zasiłki celowe	
Z zasiłków celowych , przyznawanych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych (np. zakup leków, żywności, opału), skorzystało 2.628 osób.	1 688 664,79 zł
Zasiłki okresowe	
Z zasiłków okresowych skorzystało 199 osób, w tym z powodu: bezrobocia (45 osób), długotrwałej choroby (19 osób), niepełnosprawności (18 osób), innych powodów niż wymienione (26 osób) oraz możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (108 osób).	144 853,71 zł
Program "Posiłek dla potrzebujących" - pomoc państwa w zakresie dożywiania	
Pomocą objęto łącznie 2.978 osób, którym decyzją przyznano świadczenie. Pomocą w formie posiłku (pełnego obiadu) objęto 567 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz 56 osób dorosłych w formie bonów obiadowych. Zasiłek celowy na zakup posiłku przyznano 2.355 osobom.	1 210 000,00 zł (wydatek bez uwzględnienia zasiłków celowych)
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono za 1.533 osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, za 14 osób wychodzących z bezdomności, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz za 32 osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.	743 242,84 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacano za 30 dzieci przebywających w dwóch całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, prowadzonych przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej („Dom pod Magnolią” oraz „Dom na Klifie”).	14 274,00 zł

Część 2 – Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach

1. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych

1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku

1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora (CAS)

W 2017 roku CAS, w ramach realizacji inicjatyw wzmacniających aktywność, sprawność i poprawę jakości życia najstarszych mieszkańców Gdyni, działał w partnerstwie ze 135 podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi i szkołami. Koordynował również 5 miejskich klubów seniora („Chylonia”, „Śródmieście”, „Orłowo”, „Witomino” i „Północ”) oraz współpracował i wspierał merytorycznie 23 kluby działające przy parafiach, spółdzielniach i pod patronatem organizacji pozarządowych. Kluby skupiły łącznie 2.743 osoby. CAS koordynował także realizację działań adresowanych do seniorów, prowadzonych przez organizacje pozarządowe, a dotowanych z budżetu miasta Gdyni. W 2017 roku ogółem 20 organizacji realizowało 25 zadań w ramach ogłoszonych konkursów grantowych, w tym 8 organizacji realizowało 8 zadań w ramach konkursu dotyczącego prowadzenia klubów seniora. Łączna kwota środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na programy aktywizacji seniorów wyniosła 230.956,42 zł.

W bazie Centrum Aktywności Seniora figurowało 7.945 seniorów, w tym studenci Gdyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, uczestnicy zajęć pozauniwersyteckich i sportowych oraz programu „Karta Gdynia Senior Plus”. Poza tym 4.443 osoby objęte były programem Gdynia 55+ oraz klubów seniora wspieranych przez miasto. Ofertą CAS w 2017 roku objętych zostało ogółem 12.971 seniorów.

Realizowano:

1) działalność kulturotwórczą, poznawczą, prozdrowotną, integracyjną i rozrywkową, w tym m.in.:

a) w ramach współpracy z ośrodkami kultury, sztuki, rekreacji i rozrywki – wyjścia do kina, teatru, opery i na koncerty (6.406 biletów przekazywanych seniorom nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie);

b) cotygodniowe spotkania muzyczne, comiesięczne spotkania taneczne, okolicznościowe występy teatru i chóru CAS oraz zespołu instrumentalnego;

c) wernisaże prac fotografii, malarstwa i rysunku w siedzibie CAS, klubach i zaprzyjaźnionych instytucjach;

d) cykliczne spotkania w ramach programu „Świat bez tajemnic” oraz „Spotkania z ciekawymi ludźmi”;

e) jednodniowe wycieczki (36 wyjazdów o charakterze poznawczym i integracyjnym, z których skorzystały łącznie 1.624 osoby);

f) zajęcia ruchowe – 29 grup (m.in. gimnastyka usprawniająca, relaksacyjna, latino, terapia tańcem i ruchem, tai chi, *stretching*, choreoterapia) oraz program sportowy – 16 grup w każdym semestrze, skupiających 629 osób (m.in. basen, pilates, joga, siłownia, gimnastyka usprawniająca z elementami fitnessu);

g) 38 warsztatów, w tym m.in.: patchworkowe, teatralne, malarstwa i rysunku, fotografii, zdrowego żywienia, brydża sportowego, karaoke;

h) 44 wykłady i warsztaty w dziesięciu blokach tematycznych – 94 grupy;

i) cykliczne imprezy o charakterze integracyjnym i okolicznościowym z udziałem seniorów, animatorów klubów i wolontariuszy oraz pomorskich UTW.

2) działania o charakterze edukacyjnym:

zajęcia w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku realizowane we współpracy z organizacjami partnerskimi, m.in.: Akademią Morską, Akademią Marynarki Wojennej, Parafią p.w. NSPJ, Towarzystwem Przyjaźni Polsko-Francuskiej, Cechem Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Wyższą Szkołą Komunikacji Społecznej, Centrum Nauki Experiment, Hotelem Mercure Gdynia. W 2017 roku

programem edukacyjnym zostało objętych 3.420 osób (w tym w zajęciach GUTW uczestniczyło 2.092 seniorów, w pozauniwersyteckich – 1.328).

3) działania o charakterze informacyjnym:

a) systematyczne przekazywanie aktualnych danych o działalności CAS zarówno w zakresie tematyki klubowej, jak i uniwersyteckiej poprzez Internet, trójmiejską i krajową prasę, radio i telewizję;

b) eksponowanie bieżących informacji w postaci plakatów ogłoszeniowych, udziału w krajowych konferencjach i spotkaniach;

c) prezentowanie działań na konferencjach krajowych oraz delegacjom krajowym odwiedzającym CAS podczas wizyt studyjnych i integracyjnych.

Ponadto, kontynuowano program włączania seniorów w działania na rzecz innych seniorów (realizowano grupy tematyczne: batik, rękodzieło, emisja głosu, szydełkowanie, kółka i konsultacje informatyczne, Klub Miłośników Fotografii „Wizjer”, grupy konwersacyjne z języka angielskiego prowadzone przez liderów oraz spotkania karaoke i brydża sportowego) oraz rozszerzano realizację idei łączenia pokoleń (m.in. poprzez organizowanie większej liczby wspólnych spotkań, występów chóru i teatru CAS, wystaw, udział w występach dzieci w przedszkolach, szkołach, wspólne zajęcia seniorów i przedszkolaków, a także goszczenie dzieci i młodzieży w siedzibie CAS). Seniorzy przygotowywali również święta wielkanocne i bożonarodzeniowe dla mieszkańców Gdyni.

Kontynuowano również współpracę z instytucjami, reprezentowano jednostkę na spotkaniach, wizytach studyjnych i konferencjach na terenie kraju, realizowano wspólne projekty z UTW i innymi partnerami. Kontynuowano współpracę z Komunalnym Związkiem Gmin „Dolina Redy i Chylonki”, w ramach której odbywały się systematycznie warsztaty wyjazdowe dla gdyńskich seniorów. Szósty rok w Spółdzielni Mieszkaniowej Senior w Gdyni Witomino funkcjonowała Filia GUTW, gdzie co tydzień odbywały się wykłady z trzech przedmiotów.

W 2017 roku zgodnie z potrzebami seniorów rozszerzono ofertę z zakresu edukacji, kultury i profilaktyki zdrowotnej oraz odnotowano znaczący wzrost aktywności gdyńskich seniorów dzięki popularyzacji różnych form działalności CAS. Nadal dużym zainteresowaniem cieszył się portal internetowy dla gdyńskich seniorów www.seniorplus.gdynia.pl, gdzie zamieszczane były publikacje dotyczące wydarzeń oraz informacje o imprezach i zainteresowaniach samych seniorów. We wrześniu po raz kolejny przeprowadzone zostały zapisy na GUTW i zajęcia pozauniwersyteckie za pośrednictwem Internetu, z czego skorzystało około 270 studentów.

W 2017 roku kolejny raz organizowano w siedzibie CAS zbiórkę pieniędzy na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. W czerwcu zorganizowano przy współpracy Galerii Debiut, Zespołu Szkół Plastycznych i Tawerny Orłowskiej Międzypokoleniowy Festyn Rodzinny „Otwarcie sezonu kąpielowego”. Przez cały 2017 rok realizowano projekt Karta „Gdynia Senior Plus”, w ramach którego wydano seniorom 4.479 kart.

Wydatki Centrum Aktywności Seniora w 2017 roku wyniosły wraz z grantami 2.284.322,99 zł.

1.1.2. Działania na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W 2017 roku kontynuowano działania w ramach **Gdyńskiego Dialogu Międzypokoleniowego**. Jego celem jest wypracowanie pierwszego w Polsce „Paktu międzypokoleniowego”, zawierającego wspólne dla mieszkańców i samorządu: wartości, wokół których tworzona jest wspólna wizja miasta; wskazówki dla kierunków zmian społecznych; wspólne deklaracje twórców paktu.

W pierwszej połowie roku – zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Gdyni z dnia 28 września 2016 r. – trwały ogólnomiejskie konsultacje społeczne dotyczące założeń gdyńskiej polityki międzypokoleniowej. Miały one formę bezpośrednich spotkań z mieszkańcami oraz przedstawicielami różnych instytucji miejskich. Zorganizowano ogółem 8 spotkań w różnych dzielnicach Gdyni, w których udział wzięło 160 mieszkańców miasta. Organizatorem spotkań był MOPS Gdynia.

W ramach realizacji zadania, w dniach 9-10 października 2017 roku zorganizowano międzynarodową konferencję pn. „**Międzypokoleniowe miasto – wyzwania demografii i szanse na zrównoważony rozwój**”, w której udział wzięło 230 osób, w tym goście i prelegenci ze Szwecji, Finlandii i Polski. Przygotowano i wydano także publikację pn. „Z Gdynią przez całe życie. Innowacyjne sposoby na międzypokoleniowe miasto”, która prezentuje kilkuletnie działania miejskie w sferze polityki senioralnej.

Prace nad gdyńską polityką międzypokoleniową będą kontynuowane w 2018 roku.

Gdyńskie rozwiązania w obszarze polityki senioralnej oraz tematyka dialogu międzypokoleniowego stały się przedmiotem zainteresowania Komisji Polityki Senioralnej, która w maju 2017 r. odbyła wizytację w MOPS i CAS podczas posiedzenia wyjazdowego w Gdyni.

W roku 2017 MOPS w Gdyni, regularnie uczestniczył w działaniach **Pomorskiej Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego**, której celem jest poprawa sytuacji i jakości życia osób doświadczających problemów ze zdrowiem psychicznym oraz ich rodzin. W ramach działań zrealizowano kampanię społeczną na rzecz podniesienia świadomości o chorobach i zaburzeniach psychicznych pn.: „Odmień swoją głowę” oraz kampanię informacyjną, której tematem przewodnim było zdrowie psychiczne (w materiałach zawarto gdyńską ofertę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Ponadto, zorganizowano Trójmiejskie Obchody Dnia Solidarności z osobami Chorującymi Psychiczenie na terenie Trójmiasta, konferencję „Otworzyć Bramy Tolerancji – jak współdziałać dla dobra osoby chorującej psychicznie”, warsztaty w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia, Trójmiejski Turniej Bowlingu w Gdyni, spotkania artystyczne w Klubie 1,2,3. W ramach prowadzonych działań koalicyjnych, zorganizowano także „Seminarium – praca socjalna wsparciem w zdrowieniu”, poświęcone dyskusji nad kliniczną pracą socjalną, rozpoczętą w roku 2016, dla której inspiracją były wieloletnie doświadczenia zawodowe profesjonalistów z Niemiec oraz badania przeprowadzone w Małopolsce nad specjalizacją pracy socjalnej z osobami z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinami. Seminarium współprowadzone było przez osoby z doświadczeniem kryzysu psychicznego.

W dn. 12-13 października 2017 roku zorganizowano **I Pomorskie Forum Samopomocowe osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego**, współtworzone przez trójmiejski ruch samopomocowy, w tym członków Stowarzyszenia św. Walentego oraz uczestników projektu MOPS Gdynia pn. Ekspert przez doświadczenie. Forum, którego celem była wymiana doświadczeń w organizacji i realizacji działań samopomocowych w Polsce, skierowane było do osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego, profesjonalistów, studentów i nauczycieli akademickich.

W 2017 roku regularnie organizowano spotkania grup roboczych w ramach – zainicjowanego przez MOPS w Gdyni – **Gdyńskiego partnerstwa na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie**. Gdyńskie partnerstwo to sieć organizacji pozarządowych, które prowadzą warsztaty terapii zajęciowej, jednostek samorządowych i publicznych szkół specjalnych, współpracujących ze sobą w celu diagnozowania potrzeb i wypracowywania propozycji skutecznych rozwiązań problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2017 roku kontynuowały działalność trzy Kluby samopomocy dedykowane osobom z niepełnosprawnościami, tj.:

1) **Klub 1,2,3**, przy ul. Warszawskiej 42, dla osób po kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi. Działa codziennie w dni powszednie. Klub oferuje szereg zajęć, mających na celu aktywizację uczestników klubu i poprawę ich kondycji psychofizycznej oraz zbudowanie społeczności osób, które z powodu zaburzeń psychicznych lub kryzysów, zostały wykluczone społecznie. Oferta Klubu obejmuje m.in.: zajęcia psychoedukacyjne, terapię zajęciową, warsztaty komputerowe, kulinarne i taneczne, indywidualne poradnictwo psychologiczne oraz wyjścia uspołeczniające. W ramach działalności Klubu funkcjonują również dwie grupy wsparcia, w tym jedna dla rodzin osób chorujących psychicznie. Od 2015 roku Klub pełni również rolę miejsca, w którym odbywa się rekrutacja do programu terapeutycznego dla osób z tzw. podwójną diagnozą.

W roku 2017 w zajęciach klubowych uczestniczyło narastająco 67 osób.

2) **Klub Samopomocy**, przy ul. Fredry 3, dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, wykazujących przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych – w szczególności dla osób z zespołami psychoorganicznymi, demencjami starczymi, a także osób z problemem alkoholowym. Działa codziennie w dni powszednie. Oferta Klubu obejmuje m.in.: terapię zajęciową, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, trening pamięci oraz organizacji czasu wolnego – adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb uczestników.

W 2017 roku w zajęciach klubowych uczestniczyły narastająco 52 osoby.

3) **Klub Samopomocy** w Zespole ds. aktywizacji i doradztwa osób niepełnosprawnych (DON), przy ul. Wendy 7/9. Klub działa codziennie w dni powszednie. Oferta klubu obejmuje prowadzenie m.in.: grup wsparcia, terapii zajęciowej, grupy samopomocowej, wyjść uspołeczniających.

W 2017 roku w zajęciach klubowych uczestniczyły narastająco 134 osoby.

W 2017 roku kontynuowano **opiekę prawną i kuratelę** nad osobami niepełnosprawnymi. Pod opieką 29 opiekunów prawnych znajdowało się 61 osób, w tym 49 dotyczyło opieki prawnej nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi, a 12 – opieki nad małoletnimi. Ponadto, 13 osób sprawowało kuratelę nad 28 osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi, zgodnie z wydanymi postanowieniami sądu.

Zadania o charakterze aktywizującym, integrującym oraz edukacyjnym dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami realizowane są także przez Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej, często w ścisłej współpracy z lokalnymi podmiotami i przy wykorzystaniu zasobów środowiska lokalnego. W 2017 roku w ramach działań Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej zrealizowano ogółem **4 projekty socjalne**, w których uczestniczyło blisko 380 osób.

Zespół ds. doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych (DON). Działania jednostki skoncentrowane są w głównej mierze na wspieraniu i aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych oraz budowaniu koalicji międzyinstytucjonalnej nie tylko na rzecz klientów, ale też wokół poszczególnych zakresów tematycznych w obrębie niepełnosprawności.

W roku 2017 Zespół objął wsparciem 111 osób niepełnosprawnych, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi (zawarto 79 Indywidualnych Programów Integracji Społeczno-Zawodowej oraz 32 Indywidualne Ścieżki Reintegracji), wykorzystano ogółem 9 instrumentów aktywnej integracji. Wymiernym efektem pracy Zespołu było podjęcie w 2017 roku zatrudnienia przez 38 klientów oraz staży w pełnym wymiarze czasu pracy przez 4 osoby. Ponadto, około 127 osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin i opiekunów / profesjonalistów skorzystało ze wsparcia w postaci poradnictwa.

W 2017 roku w Zespole DON kontynuowano realizację projektu pn. „**Ekspert przez doświadczenie**”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (zob. szerzej: część 3, pkt. 6) oraz realizowano zadanie pn. „**Razem dookoła zdrowia**” w ramach Programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (zob. szerzej: część 3, pkt. 6).

W ramach realizacji zadania „Razem dookoła zdrowia” przeprowadzono także **ewaluację systemu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w gdyńskich środowiskowych domach samopomocy i klubach samopomocy**. Głównymi celami badania były: sprawdzenie stopnia zaspokojenia potrzeb i oczekiwań uczestników oraz ocena jakości, skuteczności i efektywności usług świadczonych w w/w ośrodkach wsparcia.

W grudniu 2017 roku zorganizowano spotkanie inicjujące działania **gdyńskiej koalicji na rzecz ochrony zdrowia psychicznego**. Spotkanie było również okazją do podsumowania prac nad projektem Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W 2017 roku przyznano także nagrodę Marszałka Województwa Pomorskiego „Srebrne drzewko” dla Agaty Kowalewskiej – kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy

przy ul. Wąsowicza 3 w Gdyni. Nagroda przyznawana jest pracownikom jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za wybitne i nowatorskie osiągnięcia w dziedzinie pomocy społecznej.

1.2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Informacje na temat udzielonych dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych oraz likwidacji barier, udzielonych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawiera tabela nr 5.

Tabela nr 5. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w 2017 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	
Dofinansowanie przyznano 586 osobom, w tym: - 515 osobom dorosłym, - 71 osobom małoletnim.	592 809,58 zł
Dofinansowanie likwidacji barier	
Dofinansowanie przyznano 81 osobom (w tym 12 małoletnim), z tego: - 46 osobom w ramach likwidacji barier architektonicznych, - 6 osobom w ramach likwidacji barier w komunikowaniu, - 29 osobom w ramach likwidacji barier technicznych.	320 680,02 zł

W 2017 roku finansowano również uczestnictwo osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej i turnusach rehabilitacyjnych (dofinansowanie). Informacje na ten temat zawiera tabela nr 6.

Tabela nr 6. Finansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w formach aktywności w 2017 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON	
Dofinansowanie przyznano 184 osobom, w tym: - 35 niepełnosprawnym osobom dorosłym, - 66 niepełnosprawnym osobom małoletnim, - 19 opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych, - 64 opiekunom małoletnich osób niepełnosprawnych.	179 470,00 zł
Finansowanie uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej (koszty działania 4 warsztatów terapii zajęciowej) prowadzonych przez organizacje pozarządowe na terenie Gdyni *	
Sfinansowano uczestnictwo 138 osób.	2 450 273,00 zł (w tym środki PFRON: 2 205 163,00 zł)

* sfinansowano również udział 1 mieszkańca Gdyni w WTZ na terenie powiatu gdańskiego

W 2017 roku kontynuował działalność Klub dla osób z niepełnosprawnościami, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób z Wadą Słuchu „Cisza”. Klub zapewnia 15 miejsc i funkcjonuje codziennie w dni powszednie, przy ul. Morskiej 89. Klub dedykowany jest w szczególności dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, oczekującym na miejsce w ośrodku wsparcia. Działalność Klubu finansowana jest ze środków PFRON.

W 2017 roku kontynuowano realizację programu „Aktywny Samorząd” na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Gdynia a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program umożliwia dofinansowanie m.in. zakupu określonych urządzeń i sprzętu, wsparcie w uzyskaniu prawa jazdy kat. B, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Adresatami programu były osoby niepełnosprawne, w zależności od obszarów wsparcia – w wieku aktywności zawodowej i te które przekroczyły wiek aktywności zawodowej oraz dzieci i młodzież do 18 roku życia posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W 2017 roku w ramach programu przyznano dofinansowanie 302 osobom niepełnosprawnym z terenu Gdyni (w tym 192 studentom) na łączną kwotę 858.192,00 zł.

W 2017 roku MOPS Gdynia przystąpił także jako instytucja członkowska do projektu pn. „Upleciemy SIEĆ – klaster pomorskich WTZ”, realizowanego przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej w partnerstwie z Pomorskim Oddziałem PFRON. Głównym celem projektu jest zintegrowanie środowiska związanego z działalnością Warsztatów Terapii Zawodowej wokół klastra, tworzącego regionalną reprezentację przedstawicieli pomorskich WTZ i pozwalającego na bieżącą wymianę doświadczeń, skoordynowanie wspólnych działań oraz usprawnienie przepływu informacji. Pracownicy MOPS Gdynia aktywnie uczestniczyli w 2017 roku w działaniach projektowych, które objęły m.in. prace nad standaryzacją usług warsztatów terapii zajęciowej.

Samorząd Powiatu Miasta Gdyni w 2017 roku przystąpił do realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej. W 2017 roku do realizatora programu wpłynęły 2 projekty dotyczące likwidacji barier transportowych. Przyznano dofinansowanie na rzecz Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie Koło w Gdyni oraz Środowiskowego Domu Samopomocy MOPS Gdynia do zakupu samochodów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych. Obsługę administracyjną projektu zapewniał Zespół ds. Wsparcia Seniorów i Osób Niepełnosprawnych MOPS Gdynia.

1.3. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania

W 2017 roku usługi opiekuńcze (zwykłe i specjalistyczne) świadczone były przez organizacje pozarządowe, bądź firmy prywatne, wyłonione w drodze przetargu (zob. tab. nr 7). Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania oraz w mieszkaniach wspieranych przez Zespół ds. Mieszkalnictwa Wspieranego (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.5). Działania prowadzone są w oparciu o **Gdyński standard usług opiekuńczych**.

Do dn. 15.05.2017r. organizacją, koordynacją i monitoringiem realizacji usług wspierająco-opiekuńczych dla osób starszych oraz niepełnosprawnych wymagających pomocy w miejscu zamieszkania, zajmowało się **Centrum Usług Opiekuńczych**. W maju 2017 roku, na mocy zarządzeń Dyrektora MOPS Gdynia, zadania związane z organizacją i koordynacją usług opiekuńczych podzielono pomiędzy dwie, nowopowstałe jednostki w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia, tj.:

1) **Centrum Wsparcia Seniorów (CWS)** – utworzone na mocy zarządzenia Dyrektora MOPS Gdynia z dn. 18.05.2017r. Centrum odpowiada m.in. za organizację, koordynację i monitoring usług

wspierająco-opiekuńczych dla osób wymagających pomocy w miejscu zamieszkania, w szczególności usług opiekuńczych (w tym teleopieki) i specjalistycznych usług opiekuńczych. Od 01.11.2017 roku w ramach CWS funkcjonuje także 34-osobowy zespół opiekunów, świadczących usługi opiekuńcze w gdyńskiej dzielnicy Witomino.

W 2017r. z **teleopieki** – usługi całodobowej umożliwiającej wezwanie pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa (np. nagłe zasłabnięcie, upadek) – skorzystały 44 osoby. Łączne wydatki na realizację zadania wyniosły zaś 22.905,02 zł.

2) **Zespół Świetlic Opiekuńczych** – utworzony na mocy zarządzenia Dyrektora MOPS Gdynia z dn. 15.05.2017r., który odpowiada m.in. za organizowanie, koordynowanie i nadzór nad usługami opiekuńczymi świadczonymi w formie świetlic opiekuńczych. Jest to grupowa forma usług opiekuńczych, która ma na celu działania aktywizujące i podtrzymujące sprawność uczestników, uwzględniające ich integrację ze środowiskiem lokalnym, zapobiegające społecznemu wykluczeniu oraz umożliwiające jak najdłuższe funkcjonowanie osób w środowisku zamieszkania. Zespół, przy realizacji zadań, współpracuje z jednostkami organizacyjnymi MOPS, instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania usług wspierająco-opiekuńczych dla osób wymagających pomocy w miejscu zamieszkania, w oparciu o wyniki analizy i monitoringu potrzeb tego typu usług.

Zespół realizuje zadania poprzez samodzielne świadczenie usług opiekuńczych w formie świetlic opiekuńczych lub ich zlecenie podmiotom zewnętrznym. W 2017 roku funkcjonowały 3 świetlice opiekuńcze, w tym dwie prowadzone przez Zespół Świetlic Opiekuńczych i jedna prowadzona przez podmiot zewnętrzny (zob. tabela nr 7).

Tabela nr 7. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2017 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Usługi opiekuńcze	
<p>Usługami objęto 973 osoby i wykonano 345.883 świadczenia, w tym w miejscu zamieszkania – 928 osób i 334.085 świadczeń, a w mieszkaniach wspieranych przez Zespół ds. Mieszkalnictwa Wspieranego - 45 osób i 11.798 świadczeń.</p> <p>Realizatorzy usług:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Agencja Opiekuńczo-Pielęgnacyjna SENIOR na terenie DOPS nr 2 (do dn. 31.07.2017r.) 2) Firma Gwarant-Tomczyk na terenie DOPS nr 3 3) Fundacja Niesiemy Pomoc na terenie DOPS nr 1 i 4 (do dn. 30.06.2017r.) 4) Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża na terenie DOPS nr 4 (od dn. 01.07.2017r. - 31.10.2017r.) 5) MARMED S. C. na terenie DOPS nr 1 (od dn. 29.06.2017r.), DOPS nr 2 (od dn. 17.07.2017r.) oraz DOPS nr 4 – bez dzielnicy Witomino (od dn. 17.10.2017r.) 	5 811 136,87 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
<p>Usługami objęto 188 osób i wykonano 93.734 świadczenia, w tym w miejscu zamieszkania – 140 osób i 76.289 świadczeń, a w mieszkaniach wspieranych przez Zespół ds. Mieszkalnictwa Wspieranego - 48 osób i 17.445 świadczenia.</p> <p>Realizator usług:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK 	1 418 919,60 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z autyzmem	
<p>Usługami objęto 35 osób i wykonano 12.038 świadczeń.</p> <p>Realizator usług:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK 	409 292,00 zł

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla młodzieży i dorosłych ze spektrum autyzmu, w tym z Zespołem Aspergera	
Usługami objęto 6 osób i wykonano 2.902 świadczenia. Realizator usług: 1) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	101 570,00 zł
Świetlice opiekuńcze	
1) Dwie świetlice opiekuńcze dla seniorów przy ul. Armii Krajowej 28/2-3: - funkcjonują od pon. do pt. w godz. 7.30 - 16.30 - zapewniają ogółem 24 miejsca - w 2017 roku usługami objęto narastająco 17 osób - realizator usługi: Zespół Świetlic Opiekuńczych. 2) Świetlica opiekuńcza dla seniorów przy ul. Chyłośkiej 217: - funkcjonuje od pon. do pt. w godz. 8.00 - 16.00 - zapewnia 12 miejsc - w 2017 roku usługami objęto narastająco 19 osób - realizator usługi: Fundacja ADAPTACJA z Gdyni	443 500,09 zł

1.4. Opieka dzienna

Opieka dzienna dla seniorów i osób niepełnosprawnych zapewniana jest w czterech ośrodkach wsparcia funkcjonujących w strukturze MOPS. Podopieczni uzyskują w nich opiekę i pomoc w codziennych czynnościach życiowych, otrzymują posiłki, aktywnie spędzają czas, rozwijając swoje umiejętności i zainteresowania. Informacje na temat ośrodków wsparcia dziennego dla seniorów i osób niepełnosprawnych prezentuje tabela nr 8.

W 2017 roku kontynuowano realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegające na przygotowaniu warunków do uruchomienia środowiskowego domu samopomocy dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu Gdyni oraz jego prowadzenie w latach 2019-2020. Zgodnie z umową nr KB/12/MOPS/2015 z dn. 21.12.2015 r., zadanie realizowane jest przez Gdyńską Fundację „Dom Marzeń” w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2020 r. W 2017 roku zakończono I etap prac projektowych nad koncepcją architektoniczną i funkcjonalną budynku oraz zagospodarowaniem terenu, a także przygotowano broszurę informacyjną dotyczącą inwestycji. Z uwagi na przedłużającą się procedurę wydania pozwolenia na budowę, konieczne było dokonanie zmian w zakresie harmonogramu oferty, zmieniającej lata prowadzenia placówki z 2018-2020 na lata 2019-2020 (umowa aneksowana w dn. 21.12.2017r.). Uruchomienie ŚDS planowane jest na rok 2019.

Od 2017 roku trwa proces przebudowy Tymczasowego Ośrodka Opiekuńczego przy ul. Chwarznieńskiej 93. W połowie 2018 roku w jego miejscu rozpocznie działalność placówka opiekuńcza z funkcjami opieki całodobowej i wsparcia dziennego dla 54 osób starszych i niepełnosprawnych.

**Tabela nr 8. Ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów
i osób niepełnosprawnych w strukturze MOPS w 2017 roku**

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia placówki w 2017 r. (narastająco)
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy, przy ul. Gen. Maczka 1	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób chorujących psychicznie. W ŚDS funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów podopiecznych.	45	48, w tym 1 w ramach Programu „Za Życiem”
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy, przy ul. Maciejewicza 11	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną.	68	75, w tym 27 w ramach Programu „Za Życiem”
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy, przy ul. Wąsowicza 3	Ośrodek wsparcia dla osób starszych, wykazujących przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. ŚDS prowadzi także indywidualne konsultacje dla rodzin i opiekunów osób z zespołami otępiennymi (w spotkaniach mogą uczestniczyć opiekunowie osób nie będących podopiecznymi ŚDS).	50	71, w tym 23 w ramach Programu „Za Życiem”
4.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej, przy ul. Gen. Maczka 1	DDPS przeznaczony jest dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, w tym choroby otępiennej, wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz dla osób, którym rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Placówka specjalizuje się w opiece i terapii osób chorujących na Alzheimera . W DDPS funkcjonuje grupa wsparcia „Sami Sobie” dla rodzin i opiekunów podopiecznych, a także Klub Seniora „Łączymy Pokolenia”. DDPS realizuje szereg działań międzypokoleniowo, w szczególności z udziałem przedszkolaków.	60	92

1.5. Mieszkalnictwo wspierane

Zespół ds. mieszkalnictwa wspieranego świadczy usługi dla osób starszych, chorujących psychicznie lub/i z niepełnosprawnością intelektualną, m.in.: rozwija umiejętności niezbędne do samodzielnego życia, świadczy usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne (zob. tabela nr 7), wspiera w okresach nawrotów choroby, pomaga w kontaktach z placówkami ochrony zdrowia. W 2017 roku w 10 mieszkaniach będących w strukturach MOPS mieszkało łącznie 50 osób z niepełnosprawnością intelektualną, chorujących psychicznie lub starszych. Ponadto, w 3 mieszkaniach będących w zasobach gminy, które pracownicy Zespołu obejmują wsparciem, zamieszkiwało 6 osób.

1.6. Opieka całodobowa

Osobom niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność zapewniana jest opieka całodobowa o charakterze czasowym – w Ośrodku Opiekuńczym dla osób przewlekle chorych lub stałym – w domach pomocy społecznej.

1.6.1. Ośrodek Opiekuńczy dla osób przewlekle chorych przy ul. Bosmańskiej 32a

Ośrodek jest miejscem czasowej, całodobowej opieki, pielęgnacji oraz rehabilitacji, głównie dla osób samotnych – po hospitalizacji w okresie rekonwalescencji. Stanowi również okresową formę wsparcia dla rodzin, które na co dzień sprawują bezpośrednią opiekę nad zależnym członkiem rodziny. Placówka dysponuje 43 miejscami. W 2017 roku wsparcia udzielono 148 osobom, w tym przywrócono możliwość samodzielnego funkcjonowania w środowisku 34 osobom.

1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej

W roku 2017 w domach pomocy społecznej w Gdyni i poza Gdynią narastająco przebywało 297 osób, w tym umieszczono ogółem 45 osób wymagających całodobowej opieki.

1) Dom Pomocy Społecznej w Gdyni przy ul. Pawiej 31

Dom Pomocy Społecznej w Gdyni (DPS) funkcjonuje jako placówka stałego pobytu. Placówka zapewnia mieszkańcom usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających (w tym terapię zajęciową) i rehabilitacyjnych (kinezyterapię i fizykoterapię). DPS umożliwia i organizuje także pomoc mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Przy DPS działa Klub Seniora „Tęcza” (klub zrzesza seniorów mieszkających na terenie dzielnic: Pustki Cisowskie - Demptowo i Cisowa) oraz Fundacja „Słoneczna Jesień”.

Placówka posiada 79 miejsc dla mieszkańców, w tym: 52 miejsca dla osób w podeszłym wieku i 27 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych. W 2017 roku w DPS w Gdyni przebywało narastająco 91 osób, w tym umieszczono 13 osób.

W 2017 roku wydatki Domu Pomocy Społecznej na realizację zadań wyniosły 3.956.104,52 zł.

2) ponadgminne domy pomocy społecznej

W 2017 roku w domach pomocy społecznej poza Gdynią przebywało narastająco 206 osób (mieszkańców Gdyni) wymagających całodobowej opieki, w tym umieszczono 32 osoby.

W 2017 roku wydatki na realizację zadania wyniosły 5.119.845,55 zł.

2. Wsparcie dziecka i rodziny

2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1.1. Zespół ds. intensywnej pracy socjalnej z rodziną przy ul. Chrzanowskiego 14/3

W jednostce prowadzona jest intensywna praca socjalna, zgodnie z opracowanym i wdrożonym w MOPS Gdynia trójpodziałem pracy socjalnej. Intensywna praca socjalna realizowana jest przez 18. pracowników socjalnych, zatrudnionych w ramach Zespołu.

W 2017 roku intensywną pracą socjalną objęto 147 rodzin (zawarto 147 kontraktów socjalnych), na rzecz których realizowano ogółem 10 instrumentów aktywnej integracji.

2.1.2. Asystentura ustawowa

Od 2013 roku w MOPS – w każdym z czterech Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej – zatrudnieni są asystenci rodzin. Asystenci pracują z rodzinami, u których stwierdzono brak motywacji do współpracy i wejścia w proces wsparcia w jednym z trzech poziomów pracy socjalnej. Są to w większości rodziny, u których zdiagnozowano wysoki stopień zagrożenia odebrania dzieci i które w większości objęte są nadzorem kuratora rodzinnego. Drugą grupę odbiorców wsparcia stanowią rodziny, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, a które wytypowane zostały do wejścia w proces reintegracji i pracy w kierunku powrotu dzieci do domu rodzinnego.

W 2017 roku 10 asystentów rodziny współpracowało ze 122 rodzinami, w których łącznie przebywało 207 dzieci.

Wydatki na realizację zadania w 2017 roku wyniosły 325.152,44 zł, w tym etaty asystentów rodzin współfinansowano w kwocie 78.195,00 zł ze środków dotacji z budżetu państwa w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017 oraz w kwocie 148.354,00 zł z funduszu pracy.

2.1.3. Pozostałe działania

W 2017 roku w ramach działań Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej i Zespołu ds. intensywnej pracy socjalnej z rodziną zrealizowano **7 projektów socjalnych na rzecz dzieci i rodziców**, m.in. o charakterze edukacyjnym i integracyjnym, w których udział ogółem wzięło blisko

400 osób. Przy realizacji projektów pracownicy socjalni często podejmowali współpracę z innymi instytucjami i wykorzystywali zasoby środowiska lokalnego.

W 2017 roku odbyła się pilotażowa edycja projektu pn. **Malujemy Gdynię żaglami**, skierowanego do dzieci i młodzieży objętych wsparciem MOPS (tj. z rodzin zastępczych i z problemami opiekuńczo-wychowawczymi) oraz placówek wsparcia dziennego. Projekt zakładał organizację przez cały sezon letni zajęć żeglarskich i rejsów po Zatoce Gdańskiej na pokładzie jachtu „Galped”, którego właścicielem jest MOPS. W 2017 roku udział wzięło 58 dzieci. Projekt, realizowany w partnerstwie z Jacht Klubem Marynarki Wojennej „Kotwica”, będzie kontynuowany w kolejnych latach.

W pierwszej połowie 2017 roku przedstawiciele MOPS Gdynia, we współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Asystentów Rodziny i Polskim Instytutem Mediacji i Integracji Społecznej, przeprowadzili cykl szkoleń kompetencyjnych (w module podstawowym i rozszerzonym) dla asystentów rodzin i pracowników socjalnych z całej Polski w związku z realizacją zapisów Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Organizatorem szkoleń było Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Na jego potrzeby opracowano również materiały szkoleniowe zawierające m.in. prawne i psychologiczne aspekty pracy z rodziną w kryzysie, w której pojawia się trudna ciąża i/lub niepełnosprawne dziecko. W obu modułach szkoleniowych udział wzięły 103 osoby.

W 2017 roku MOPS Gdynia zorganizował gdyńską **kampanię społeczną „Zwyczajna rodzina”**, propagującą ideę rodzicielstwa zastępczego. Kampania trwała w okresie maj-czerwiec, zaś prowadzone w jej ramach działania skierowane były do mieszkańców Gdyni, w tym kandydatów na rodziców zastępczych oraz gdyńskich rodzin zastępczych. W ramach działań kampanijnych zorganizowano m.in.: (1) jednodniowe seminarium, podczas którego uhonorowano rodziny zastępcze oraz premierowo zaprezentowano spoty, przygotowane przez absolwentów Gdyńskiej Szkoły Filmowej, propagujące ideę rodzicielstwa zastępczego, prezentowane następnie w gdyńskich trolejbusach i autobusach, w Gdyńskim Centrum Filmowym oraz podczas V Kongresu Rodzicielstwa Zastępczego w Warszawie; (2) piknik otwarty z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla mieszkańców Gdyni, w tym gdyńskich rodzin zastępczych (udział ok. 600 osób).

W ramach **„Gdyńskiej grupy na rzecz integracji imigrantów”**, działania MOPS Gdynia skoncentrowane były w 2017 roku na inicjowaniu działań mających na celu integrację cudzoziemców mieszkających w Gdyni oraz realne zabezpieczenie obszaru interwencyjnego, w szczególności cudzoziemskich rodzin z dziećmi. W ramach realizacji ww. celów: (1) od połowy roku rozpoczął funkcjonowanie Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców (przy ul. Świętojańskiej 57/1 w Gdyni, czynny raz w tygodniu), w którym można uzyskać: doradztwo prawne i pobytowe oraz pomoc w: uzyskaniu wsparcia socjalnego, zapisach na darmowe kursy języka polskiego oraz znalezieniu pracy; 75% ogółu osób, które skorzystały ze wsparcia Punktu stanowili obywatele Ukrainy, 10% - Białorusi, 5% - Rosji. Pozostały odsetek (10%) to osoby innej narodowości (Nepal, Indie, Nigeria, Wenezuela, Meksyk, Wielka Brytania, Mongolia, Czeczenia, Kolumbia, Syria, Chile); (2) rozpoczął funkcjonowanie Sklep Społeczny „Za stołem” – Punkt Dystrybucji Żywności Świeżej (przy ul. Lotników 86 w Gdyni, czynny dwa razy w tygodniu), w którym wydawana jest żywność (pozyskiwana ze sklepów wielkogabarytowych) cudzoziemcom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej; (3) powołano dwuosobowy zespół pracowników socjalnych, który wraz z pracownikami Sklepu Społecznego weryfikuje sytuacje życiowe rodzin cudzoziemskich (w szczególności rodzin z dziećmi). Ponadto, Punkt Interwencyjnego Noclegu przy ul. Janka Wiśniewskiego 24 w Gdyni i Zespół Opiekuńczy przy ul. Fredry 3 zostały wskazane jako placówki do interwencyjnego noclegu cudzoziemców w sytuacjach tego wymagających. W listopadzie odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli różnych instytucji miejskich, bezpośrednio zaangażowanych w zapewnienie wsparcia cudzoziemcom, na którym podsumowano dotychczasowo podejmowane działania i uaktualniono plan dalszych działań.

W 2017 roku w ramach współpracy z Wojewódzkim Zespołem ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi zorganizowano 2 szkolenia w zakresie **przeciwdziałania handlowi ludźmi**, przeciwdziałania pracy niewolniczej Polaków za granicą oraz możliwości wsparcia ofiar handlu ludźmi. Adresatami szkoleń byli: pracownicy ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej, a także dyrektorzy, psychologowie, pedagodzy oraz wychowawcy szkolni i poradni psychologiczno-pedagogicznych z terenu województwa pomorskiego. W szkoleniach udział wzięło ponad 550 osób.

W 2017 roku, trzeci rok z rzędu Gdynia otrzymała także laur za wzorowy rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. Specjalne **"Wyróżnienie Pięciolecia"** – dla powiatów, które w najlepszy sposób realizują zapisy Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej – przyznano podczas V Kongresu Rodzicielstwa Zastępczego, które odbyło się w siedzibie Ministerstwa Rozwoju w Warszawie.

2.2. Rodzinna piecza zastępcza

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w strukturze MOPS funkcjonuje **Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej**. Do jego zadań należy m.in.: prowadzenie naboru i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka (RDD); zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, a także zapewnienie im wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz pomocy w postaci koordynatora, rodziny pomocowej, wolontariusza; sporządzanie opinii dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonywanie ocen rodzin zastępczych lub RDD pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy, przeprowadzanie diagnoz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

W 2017 roku w ramach działań Zespołu zrealizowano m.in.:

1) szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (udział wzięło 87 osób); szkolenia dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (5 osób); szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione (32 osoby); szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka (16 osób);

2) 15 zatrudnionych w Zespole koordynatorów współpracowało z 241 rodzinami zastępczymi/rodzinnymi domami dziecka (liczba podana narastająco);

3) udzielono 1.581 porad w ramach poradnictwa specjalistycznego;

4) odbyło się 410 Zespołów oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

(5) wydano 629 opinii dotyczących zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej i całokształtu sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka;

(6) 59 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka zostało ocenionych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół dzięki współpracy z podmiotami zewnętrznymi zapewniał liczne zajęcia rozwijające uzdolnienia dzieci oraz formy spędzania czasu wolnego. Organizowano również grupy edukacyjno-szkoleniowe, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Ponadto, prowadzono działalność propagującą ideę rodzicielstwa zastępczego, w tym zorganizowano kampanię społeczną pn. „Zwyczajna rodzina” (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.3).

Łączne wydatki na działalność Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 roku wyniosły 1.775.027,90 zł, w tym kwota dofinansowania w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017 – 343.946,00 zł.

W 2017 roku rodzinna piecza zastępcza objęła ogółem **238 rodzin zastępczych oraz 15 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało łącznie 400 dzieci.

Tabela nr 9. Rodzinna piecza zastępcza w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin / rodzinych domów dziecka	Liczba dzieci umieszczonych
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	166	201
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	58	72
3.	Rodziny zastępcze zawodowe	14	48
4.	Rodzinne domy dziecka	15	93
5.	Rodziny pomocowe	8	22

* liczba rodzin i dzieci w rodzinach nie sumuje się z uwagi na możliwość przekształcenia profilu rodziny w trakcie roku (najczęściej w kierunku od rodziny zawodowej do rodzinnego domu dziecka)

2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2017 roku zapewniono **110 miejsc w 10 placówkach opiekuńczo-wychowawczych**, tj.:

1) **5 publicznych placówkach typu rodzinnego** (zabezpieczono 40 miejsc), w których w 2017 roku narastająco przebywało 47 dzieci (w tym 11 przyjętych w 2017 roku).

2) **3 publicznych placówkach łączących zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego** (zabezpieczono 42 miejsca), w których w 2017 roku narastająco przebywało 66 dzieci (w tym 25 przyjętych w 2017 roku). Placówki prowadzone są przez Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gdyni.

3) **2 niepublicznych placówkach typu socjalizacyjnego** (zabezpieczono 28 miejsc), w których w 2017 roku narastająco przebywało 30 dzieci (w tym 6 przyjętych w 2017 roku). Placówki prowadzone są przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej.

W 2017 roku w w/w placówkach przebywało ogółem 139 dzieci, którym zapewniono całodobową opiekę, wychowanie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb (*uwaga: liczba dzieci w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie sumuje się z uwagi na możliwość przebywania dziecka w więcej niż jednej placówce w trakcie roku*).

2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych (CAPOW) przy ul. Filomatów 2

Zadaniem Centrum – powołanego do działania 01 stycznia 2014 roku na mocy Uchwały Rady Miasta Gdyni – jest zapewnienie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej Placówkom Opiekuńczo – Wychowawczym Nr 1, 2 i 3 w Gdyni. W skład struktury organizacyjnej CAPOW wchodzi:

- 1) siedziba Centrum przy ul. Filomatów 2,
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gdyni przy ul. Łanowej 22A,
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Gdyni przy ul. Chwarznieńskiej 73,
- 4) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Gdyni przy ul. Druskiennickiej 38.

Placówki łączą zadania socjalizacyjne i interwencyjne, zapewniając całodobową opiekę i wychowanie młodzieży częściowo lub całkowicie pozbawionej opieki rodzicielskiej, jednocześnie wspierając działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W 2017 roku trzy placówki otoczyły opieką narastająco 66 wychowanków, w tym przyjętych zostało 25 wychowanków. Placówki opuściło w tym czasie 30 podopiecznych. W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym umieszczonych zostało 8 wychowanków, w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym – 1 wychowanek. Konsultacji i opieki lekarza psychiatry wymagało 16 wychowanków (w tym 9 hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym, 2 na Krajowym Oddziale Psychiatrii Sądowej

dla Nieletnich). W placówkach przebywało 9 wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną. Z regularnego wsparcia terapeutycznego w 2017 roku skorzystało 27 wychowanków.

Wśród 30 opuszczających placówkę wychowanków:

- do rodziny biologicznej powróciło: 10,
- usamodzielniało się: 15,
- do rodzinnej pieczy zastępczej powróciło: 1,
- do placówki opiekuńczo-wychowawczej trafiło 4, w tym 1 do placówki typu rodzinnego..

W ramach gospodarki finansowej CAPOW dysponuje 4 budżetami samodzielnych jednostek organizacyjnych – w 2017 roku w łącznej sumie 3.186.034 zł.

2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo – wychowawcze pod nadzorem MOPS

1) „**Dom na Klifie**” jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, zabezpieczającą miejsca dla 14 dzieci w wieku 13-18 lat. W 2017 roku w placówce przebywało narastająco 16 dzieci.

2) „**Dom pod Magnolią**” jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, zabezpieczającą miejsca dla 14 dzieci w wieku 10-18 lat. W 2017 roku w placówce przebywało narastająco 14 dzieci.

Obie placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadziła Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej. Do placówek przyjmowane były dzieci okresowo lub trwale pozbawione opieki rodzicielskiej z terenu Gdyni, a w wyjątkowych sytuacjach także spoza powiatu. Podstawą skierowania dziecka do placówki było postanowienie Sądu. Wychowankowie uczestniczyli w oddziaływaniach wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, w zakresie dostosowanym do indywidualnych potrzeb. Wychowankowie pozostawali w danej placówce do zmiany decyzji Sądu albo do usamodzielnienia. Prowadzona była stała współpraca z członkami rodziny wychowanków oraz innymi osobami pracującymi z dzieckiem, tj. nauczycielami, terapeutami, lekarzami, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi. Kadra placówek stale współpracowała także z pracownikami z Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w MOPS w Gdyni, a także z pracownikami Sądu Rejonowego w Gdyni i Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku.

Wydatki na realizację ww. zadań wyniosły w 2017 roku 1.405.922,00 zł.

2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka” (ZPS) przy ul. Wejherowskiej 65

W 2017 roku w skład ZPS wchodziły lub podlegały nadzorowi:

- 1) placówki wsparcia dziennego: Ognisko, Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego Login oraz Placówka Animacji Środowiskowej „STARTER”,
- 2) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- 3) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 4) szesnaście placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Ognisko:

W ramach działalności placówki zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 3 grupach wychowawczych dla dzieci od 6 do 13 roku życia (skorzystały ogółem 52 osoby);
- konsultacje diagnostyczne dla dzieci i młodzieży (7 osób / 19 godzin);
- warsztaty edukacyjne „Szkoły dla rodziców” (55 osób / 132 godziny);
- zapewniono organizację wolnego czasu w okresie ferii;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków;
- program stażowy „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych..

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego Login:

W ramach działalności placówki zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 2 gr. wychowawczych dla dzieci w wieku 13-18 lat (skorzystało ogółem 37 osób);
- terapie indywidualne dla dzieci i młodzieży (5 osób);
- konsultacje diagnostyczne dla dzieci i młodzieży (7 osób / 16 godzin);
- warsztaty edukacyjne „Szkoła dla rodziców” (45 osób / 83 godziny);
- zapewniono organizację wolnego czasu w okresie ferii;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków;
- program stażowy „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych.

Placówka Animacji Środowiskowej „STARTER” i Dział Animacji Środowiskowej (DAŚ):

W ramach działalności placówki i działu DAŚ zrealizowano m.in.:

- zajęcia grup socjoterapeutycznych ds. usamodzielnienia oraz zajęcia wspierające dla osób usamodzielnianych (skorzystało 77 osób / 107 spotkań grup / 244 konsultacje);
- zajęcia rozwojowe wspierające więzi rodzica/opiekuna z dzieckiem (69 osób / 54 spotkania / 41 konsultacji);
- zajęcia opiekuńcze dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat pn. „Grupa Lokomotywa” (10 osób / 63 spotkania / 26 konsultacji);
- warsztaty otwarte dla społeczności lokalnej (89 osób / 6 spotkań);
- wolontariat aktywny społecznie (10 osób / 55 spotkań).

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

Ogółem w 2017 roku ze wsparcia SOW skorzystało narastająco 371 osób. W ramach działalności placówki zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy, w tym indywidualne konsultacje (skorzystały 279 osób), grupę wsparcia oraz samopomocową grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy (łącznie z obu grup skorzystały 33 osoby);
- udzielono pomocy w postaci schronienia i zapewnienia potrzeb bytowych w Hostelu dla osób doświadczających przemocy (wsparciem objęto 14 osób);
- program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (38 osób);
- poradnictwo prawne dla osób doświadczających przemocy (19 osób);
- konsultacje lekarskie z lekarzem psychiatrą (7 osób);
- pomoc socjalną dla osób doświadczających przemocy (51 osób);
- wszczęto 21 procedur „Niebieskiej Karty”;
- kontynuowano utrzymanie „Niebieskiego Pokoju”, w którym odbywają się przesłuchania dzieci;
- warsztaty szkoleniowe dla profesjonalistów mających styczność ze zjawiskiem przemocy w rodzinie (przeszkolono 95 osób).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

Ogółem w 2017 roku ze wsparcia OIK skorzystało narastająco 578 osób. W ramach działalności placówki zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób i rodzin w kryzysie (1.760 konsultacji interwencyjnych dla 499 osób, 81 interwencji zewnętrznych oraz 2.477 interwencji telefonicznych);
- porady prawne (58 osób / 86 konsultacji);
- psychoterapię w gabinetach zewnętrznych (1.191 sesji indywidualnych dla 70 osób, w tym w ramach Programu stażowego dla Kształcących się Psychoterapeutów: 41 osób i 661 sesji oraz 112 sesji par/rodzin dla 30 osób);
- program stażowy „Warsztaty Interwencji Kryzysowej i Pracy z Osobami Doświadczającymi Przemocy” (10 warsztatów szkoleniowych / 109 konsultacji merytorycznych / skorzystało 49 osób);

- warsztaty szkoleniowe dla profesjonalistów z zakresu interwencji kryzysowej (4 warsztaty szkoleniowe / skorzystało 69 osób).

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe

W 2017 roku Zespół Placówek Specjalistycznych im. K. Lisieckiego „Dziadka” – przy współpracy z organizacjami pozarządowymi – prowadził 16 Placówek Wsparcia Dziennego.

Ze wsparcia placówek skorzystało w 2017 roku ogółem 667 dzieci.

Tabela nr 10. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe

Lp.	Wyszczególnienie (podmiot prowadzący / adres placówki)	Zadanie	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia w 2017 r. (narastająco)
1.	Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia” / ul. Morska 89	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności realizowanych w formie placówek wsparcia dziennego – prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z dzielnicy Grabówek	40
2.	Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia” / ul. Leopolda Staffa 10	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności realizowanych w formie placówek wsparcia dziennego – prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z dzielnicy Karwiny	29
3.	Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego / ul. Portowa 2	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy „Wyspa”	48
4.	Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni” / ul. Plk. Dąbka 52	Placówka Wsparcia Dziennego „Kreatywni” Oksywie	61
5.	Stowarzyszenie „180 stopni” / ZS Nr 14, ul. Nagietkowa 73	Placówka Wsparcia Dziennego „Youth Point” Gdynia Dąbrowa	36
6.	Stowarzyszenie „Perspektywa” / SP Nr 16, ul. Chabrowa 43	Prowadzenie Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej „Wesołe Buziaki”	43
7.	Stowarzyszenie „Perspektywa” / SP Nr 6, ul. Cechowa 22	Prowadzenie Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej „Socjo”	38
8.	Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl” / ul. Cyłkowskiego 5	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w formie Placówki Wsparcia Dziennego w formie Specjalistycznej Świetlicy Socjoterapeutycznej „Koniczynka”	26
9.	Stowarzyszenie Świętego Mikołaja Biskupa / ul. Św. Mikołaja 1	Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Gdynia Chylonia	28
10.	Stowarzyszenie Świętego Mikołaja Biskupa / ul. Św. Mikołaja 1	Placówka Wsparcia Dziennego „Klub Alternative”	33
11.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / ul. Widna 8	Placówka wsparcia dziennego „Vitava” na Witominie	54
12.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / SP Nr 37, ul. Wiczlińska 93	Placówka wsparcia dziennego „Vitava” na Wiczlinie	37
13.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / ul. Abrahama 82	Placówka wsparcia dziennego „Vitava” na ul. Abrahama 82	29
14.	Stowarzyszenie Społecznej Edukacji Non Stop / ul. Żeglarzy 5	Światłowcy – Krok po kroku zdobywanie umiejętności społecznych przez 4 pory roku	48
15.	Fundacja Zmian Społecznych „Kreatywni” / ul. Opata Hackiego 17	Placówka Wsparcia Dziennego „Klub Kreatywni”	34
16.	Fundacja Inicjatyw Społecznych „Łajba” / ul. Żeromskiego 26	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności realizowanych w formie placówek wsparcia dziennego	83

Pozostałe działania ZPS:

1) Realizacja „Niebieskiego Patrolu”

Niebieski Patrol to wspólne interwencje policjantów i specjalistów-psychologów ZPS związane z przemocą w rodzinie, podejmowane w szczególności w sytuacji tzw. „gorącej przemocy”.

Niebieski Patrol pełnił dyżury przez cały rok, w każdy piątek i sobotę miesiąca (wyjątkowo również w niedziele, jeżeli Policja – z uwagi na inne czynności – nie mogła zapewnić dyżuru w piątek i/lub w sobotę) w godzinach od 16.00 do 00.00. W przypadku braku zgłoszeń dotyczących interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie do godz. 18.30 patrol realizował zadania w oparciu o indywidualny program wsparcia rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” ze swoich rejonów służbowych. Policja wspólnie z psychologiem ZPS podejmowała wspólne interwencje w środowisku po zgłoszeniu zdarzenia dotyczącego podejrzenia przemocy w rodzinie przez dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Gdyni.

W 2017 roku zrealizowano 102 patrole, podczas których podjęto 76 interwencji.

2) Działania Głównego Specjalisty ds. Reintegracji Rodziny

W ramach działań Gł. specjalisty ds. reintegracji rodziny w 2017 roku przeprowadzono m.in.:

- konsultacje indywidualne dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS oraz dla pracowników gdyńskich instytucji pomocowych (skorzystało 101 osób / 227 godzin);
- grupowe warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów pragnących poszerzyć kompetencje opiekuńczo-wychowawcze w ramach zajęć „Szkoły dla rodziców” (42 osoby / 47 spotkań);
- comiesięczne, rodzinne zajęcia reintegracyjne dla rodziców i dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS (46 osób / 15 spotkań);
- wakacyjny reintegracyjny wyjazd weekendowy (spływ kajakowy) (6 rodzin dzieci uczęszczających na zajęcia placówek wsparcia dziennego).

Łączne wydatki na działalność ZPS w 2017 roku wyniosły 5.085.356,32 zł, w tym 212.278,21 zł w ramach projektu „Rozwój Usług Społecznych”.

2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych

W 2017 roku pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki objęto 125 osób, w tym 61 osób opuszczających rodziny zastępcze oraz 64 osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Świadczenie na usamodzielnienie otrzymało 18 osób, w tym 11 osób opuszczających rodziny zastępcze oraz 7 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej objęto 17 osób usamodzielnianych, w tym 9 osób opuszczających rodziny zastępcze oraz 8 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych objęto 58 osób, w tym 24 osoby opuszczające rodziny zastępcze oraz 34 osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu

2.6.1. Wsparcie samotnych matek i rodzin ubogich realizowane przez Stowarzyszenie Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej w formie powierzenia, polegające na podejmowaniu działań związanych ze wsparciem materialnym i edukacyjnym samotnych matek i rodzin ubogich z terenu Gdyni.

W 2017 roku z pomocy skorzystało łącznie 1.101 osób (w tym 634 dzieci) z 281 rodzin. Wydatki na realizację zadania wyniosły 46.870,00 zł.

2.6.2. Wsparcie ubogich mieszkańców Gdyni realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, Pomorski Zarząd Wojewódzki w Gdańsku

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej w formie powierzenia, polegające na pozyskiwaniu, magazynowaniu i wydawaniu dla potrzebujących, najuboższych mieszkańców Gdyni darów rzeczowych w postaci żywności, ubioru, pościeli, sprzętu gospodarstwa domowego, koców, bielizny, ręczników, środków czystości. Przekazywanie pomocy odbywa się we współpracy z pracownikami socjalnymi MOPS w Gdyni, którzy wskazywali potrzebujące rodziny.

W okresie od 01.01–31.08.2017 roku z pomocy skorzystało ogółem 806 osób (w ramach umowy nr KB/7/MOPS/2015). W okresie od 01.09–31.12.2017 roku z pomocy skorzystało zaś ogółem 718 osób (w ramach umowy nr KB/11/MOPS/2017).

Wydatki na realizację zadania wyniosły 23.550,00 zł.

3. Wsparcie osób bezrobotnych i osób bezdomnych

3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

Wsparcie osób bezrobotnych realizowane było poprzez pracę socjalną, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni. Pracownicy socjalni podejmują działania mające na celu aktywizację zawodową klientów poprzez m.in.: kierowanie do udziału w pracach społecznie użytecznych, przekazywanie ofert pracy, które wpływają do Ośrodka, przedstawianie ofert dotyczących możliwości udziału w programach i zajęciach aktywizujących (m.in. w ramach projektu „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni”, realizowanego przez Laboratorium Innowacji Społecznych w Gdyni).

W 2017 roku kontynuowano współpracę pomiędzy MOPS a Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni na rzecz osób wykonujących prace społecznie użyteczne, w tym w zakresie zasad monitorowania przebiegu prac.

Prace społecznie użyteczne w 2017 roku wykonywały łącznie 74 osoby (w tym 59 osób w ramach porozumień z 32 podmiotami zewnętrznymi, 15 osób z jednostkami organizacyjnymi MOPS). Ogółem osoby bezrobotne wypracowały w programie 26.235 godzin. Efektem realizacji programu było podjęcie zatrudnienia przez 21 osób na otwartym rynku pracy.

Wydatki na organizację prac społecznie użytecznych wyniosły 218.402,82 zł.

W 2017 roku do projektu pn. „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni” (zob. szerzej: część 3, pkt. 6), w ramach współpracy instytucjonalnej, pracownicy MOPS skierowali 61 osób w tym: (1) do ścieżki wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, realizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji – 9 osób; (2) do ścieżki intensywnego wsparcia społeczno-zawodowego, realizowanej przez Fundację Gospodarczą – 13 osób; (3) do ścieżki wsparcia Centrum

Integracji Społecznej, realizowanej przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie – 39 osób.

3.2. Wsparcie osób bezdomnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej przy ul. Działowskiego 11

Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej (CRiIM) powołane zostało z dniem 01.07.2016 roku w miejsce Zespołu ds. Bezdomnych (ZdsB). Centrum realizuje zadania dedykowane wsparciu osób bezdomnych, gdzie oprócz działań interwencyjnych, szczególny nacisk położono na reintegrację i proces wychodzenia z bezdomności. Główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na wyjście z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim, koncentrując się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakładając intensywną pracę w kierunku aktywizacji zawodowej i włączenia osób bezdomnych w życie społeczne. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności.

Łącznie w procesie deinstytucjonalizacji w roku 2017 (projekty „Utrecht” oraz „Gdyńska–Warszawska”, domy wspólnotowe, Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności; zob. szerzej: część 3, pkt. 6) uczestniczyło 116 osób. W 2017 roku w CRiIM realizowanych było ogółem 16 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz 305 kontraktów socjalnych.

Dodatkowe wsparcie dla osób bezdomnych, pozostających poza placówkami, świadczy dwóch streetworkerów, którzy m.in. systematycznie monitorują niemieszkalne środowiska przebywania osób bezdomnych, w miesiącach zimowych zapobiegają przypadkom zamarznięcia, współpracują z pracownikami socjalnymi i różnymi instytucjami. W 2017 roku nawiązano po raz pierwszy kontakt z 53 osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych. Ponowiono 1.378 kontaktów z osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych, zarówno tymi znanymi nam z lat ubiegłych, jak i nowo napotkanymi. We współpracy ze Strażą Miejską i Miejską Stacją Pogotowia Ratunkowego podjęto 26 interwencji najczęściej w celu umieszczenia osoby bezdomnej w bezpiecznym miejscu: schronisku lub szpitalu. Na bieżąco aktualizowana jest mapa miejsc niemieszkalnych – obecnie w Gdyni jest 60 środowisk niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne.

3.2.2. Działania w partnerstwie

W 2017 roku odbyły się 2 badania populacji osób bezdomnych:

1) badanie realizowane w dniach 8-9 lutego 2017 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Przeprowadzono ankiety z 425 osobami (340 mężczyzn, 76 kobiet i 9 dzieci);

2) badanie realizowane w dniach 8-9 grudnia 2017 roku we współpracy z Pomorskim Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Podczas badania przeprowadzono ankiety z 382 osobami.

Badania odbywały się w ścisłej współpracy z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, Policji i Straży Granicznej.

W 2017 roku regularnie odbywały się spotkania Gdyńskiej koalicji „W obliczu Bezdomności”, w skład której wchodziły instytucje oraz organizacje zajmujące się bezpośrednio lub pośrednio problematyką bezdomności i zaangażowanych w realizację działań wskazanych w gdyńskim **Programie wsparcia osób bezdomnych na lata 2016-2020.**

3.2.3. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym

W 2017 roku w Gdyni funkcjonowały **4 placówki oferujące schronienie na terenie Gdyni** (w tym 2 pozostające w strukturze MOPS oraz 2 schroniska prowadzone przez organizacje pozarządowe; zob. tabela nr 11), zabezpieczające łącznie 205 miejsc dla osób bezdomnych.

Ponadto zapewniono miejsca w **9 schroniskach poza Gdynią**, do których w razie potrzeby kierowane są osoby bezdomne (zabezpieczono 180 miejsc).

Łącznie w 2017 roku zabezpieczono 385 miejsc w 13 placówkach. Jest to minimalna liczba miejsc udostępnionych – w sytuacjach zwiększonego zapotrzebowania na miejsca w schroniskach, elastyczność funkcjonujących jednostek zapewnia możliwość objęcia tą formą wsparcia wszystkie osoby bezdomne tego wymagające.

Tabela nr 11. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób korzystających ze wsparcia placówki w 2017r. (narastająco)
Placówki pozostające w strukturze MOPS				
1.	Tymczasowy Ośrodek Opiekuńczy, ul. Chwarznińska 93	Schronisko dla mężczyzn, w tym starszych i niepełnosprawnych. Zapewnia całodobowy nocleg, wyżywienie, środki czystości oraz prowadzi kompleksową pracę socjalną. Na terenie ośrodka prowadzona jest terapia zajęciowa aktywizująca życiowo mieszkańców placówki oraz diagnostyka i terapia uzależnień. Od 2017r. trwa proces przebudowy placówki, w związku czym liczba miejsc pobytowych jest mniejsza niż w latach ubiegłych, a część mieszkańców przekwaterowano do Zespołu Opiekuńczego przy ul. Fredry.	20	58
2.	Ośrodek wsparcia dla kobiet i mężczyzn w Zespole Opiekuńczym, ul. Fredry 3	Ośrodek zapewnia całodobowy nocleg, wyżywienie, środki czystości oraz prowadzi kompleksową pracę socjalną i udziela specjalistycznego wsparcia na drodze do usamodzielnienia.	60	143
Placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe				
3.	Schronisko dla rodzin, ul. Leszczyński 153	Schronisko prowadzone przez Stowarzyszenie Alter Ego. Placówka zapewnia całodobowy nocleg, wyżywienie, w miarę potrzeby środki czystości, odzież. Osoby przebywające w schronisku motywowane są do podejmowania terapii, w tym odwykowej.	55	122
4.	Schronisko dla osób bezdomnych wraz z zapewnieniem warunków do noclegu osobom wymagającym interwencyjnego wsparcia w tym zakresie, ul. Janka Wiśniewskiego 24	Schronisko prowadzone przez Stowarzyszenie Alter Ego. Placówka zapewnia całodobowe miejsca pobytu i noclegu, wyżywienie, w miarę potrzeb środki czystości, odzież. Placówka posiada ponadto 20 miejsc interwencyjnych, zapewniając warunki do noclegu dla osób wymagających interwencyjnego wsparcia w wymiarze dobowym (w tym osób bezdomnych oraz osób nietrzeźwych).	schronisko: 40 interwencja: 20	schronisko: 107 interwencja: 794

Część 3 – Pozostałe działania

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Od listopada 2016 roku w ramach struktur organizacyjnych MOPS Gdynia funkcjonuje **Zespół ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych**. Do głównych zadań Zespołu należy w szczególności realizacja zapisów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPPiRPA) oraz świadczenie pomocy dla mieszkańców Gdyni, w tym klientów ośrodka pomocy społecznej, w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu.

W skład Zespołu wchodzi: kierownik, inspektor będący sekretarzem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, główny specjalista ds. profilaktyki, pielęgniarka i specjalista ds. interwencji środowiskowej w jednej osobie, psycholog będący równocześnie terapeutą uzależnień, jak i trzech pracowników Klubu Abstynenta Krokus czuwających nad jego prawidłowym funkcjonowaniem. Dodatkowo swoim doświadczeniem zawodowym wspiera pracę Klubu szkoleniowców z zakresu problematyki przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom.

W ramach działań związanych z realizacją GPPiRPA w 2017 roku m.in.:

- 1) zapewniono specjalistyczne wsparcie terapeutyczne (zob. szerzej: część 3, pkt. 1.1);
- 2) finansowano działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zob. szerzej: część 3, pkt. 1.2);

3) przeprowadzono cykl szkoleń dla profesjonalistów w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, w tym:

(a) szkolenia z zakresu Alkoholowego Zespołu Płodowego (FAS) oraz Alkoholowego Efektu Płodowego (FAE) skierowane do różnych grup zawodowych (nauczyciele, personel medyczny) oraz rodziców (naturalnych, zastępczych) dzieci z alkoholowym zespołem płodowym;

(b) szkolenia dla pracowników MOPS z tematyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz wsparcia psychologicznego dla rodzin z szeroko rozumianymi dysfunkcjami wynikającymi z występowania choroby alkoholowej w historii rodziny;

(c) szkolenia instruktażowe dla psychologów, pedagogów szkolnych będących liderami ds. profilaktyki w swoich szkołach w zakresie realizacji programu profilaktycznego UNPLUGGED;

(d) wyjazdy szkoleniowe do Ośrodka Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni Plus Eko "Szkoła życia" w Wandzinie dla pracowników jednostek/instytucji zajmujących się bezpośrednio lub pośrednio pracą z osobami uzależnionymi lub/i współuzależnionymi;

4) podnoszono poziom wiedzy o problemie uzależnienia od alkoholu i zagrożeń z niego wynikających poprzez m.in.:

(a) upowszechnienie publikacji z gdyńskimi działaniami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pn. „FAS – w trosce o dziecko” oraz opracowanie i dystrybucja nowej publikacji pn. „Gdyńskie sztukobranie i filmourdzaj. Młodzieżowy teatr i film przeciw zagrożeniom społecznym”;

(b) organizację konferencji miejskiej wraz z częścią warsztatową pn. „GPS dobrego pomagania na rzecz rodzin z problemem uzależnienia” dla osób zainteresowanych problematyką uzależnień;

(c) organizację dwóch spotkań Koalicji na Rzecz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym;

(d) organizację wydarzenia „Żywa Biblioteka”, przy interdyscyplinarnym zaangażowaniu pracowników instytucji miejskich, w ramach IX edycji kampanii społecznej „Biała Wstążka”, mającego na celu przeciwdziałanie stereotypom społecznym;

(e) wydruk plakatów promujących XVIII edycję konkursu pn. „Małe Formy Teatralne” i „Krótkie Formy Filmowe” realizowanego w ramach programu pod hasłem: „Nasza młodość bez alkoholu, narkotyków i przemocy”;

(f) dystrybucję broszur / pakietów edukacyjnych dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym.

1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W 2017 roku usługi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych świadczone były przez organizacje pozarządowe, bądź podmioty prowadzące działalność gospodarczą, wyłonione w drodze przetargu lub w trybie pozakonkursowym. Szczegółowy zakres realizowanych działań prezentuje tabela nr 12

Tabela nr 12. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Lp.	Wyszczególnienie	Zadanie	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w 2017 r.
1.	AD REM Psychoedukacja i Terapia Krystyna Grodowska - Rodak	Koordinacja cotygodniowych spotkań dwóch grup samopomocowych DDA i DDD oraz psychoedukacja tych grup w zakresie syndromu DDA i DDD: 1) grupa samopomocowa nr 1 (dla max.15 osób) i psychoedukacyjna nr 1 (dla max. 8 osób), ul. Płk. Dąbka 207 2) grupa samopomocowa nr 2 (dla max. 30 osób) i psychoedukacyjna nr 2 (dla max. 12 osób), ul. Gen. Maczka 1	1) grupa samopomocowa nr 1: 52 spotkania / śr. w tyg. 10 osób 2) grupa psychoedukacyjna nr 1: 52 spotkania / śr. w tyg. 6 osób 3) grupa samopomocowa nr 2: 52 spotkania / śr. w tyg. 21 osób 4) grupa psychoedukacyjna nr 2: 52 spotkania / śr. w tyg. 6 osób
2.	AD REM Psychoedukacja i Terapia Krystyna Grodowska - Rodak	Zajęcia warsztatowe w oparciu o program 12 Kroków DDA i DDD dla osób z syndromem Dorosłego Dziecka Alkoholika (DDA) i Dorosłych Osób z Rodzin Dysfunkcyjnych (DDD), adresowane do grupy max. 12 osób. Grupa prowadzona jest w siedzibie MOPS Gdynia, ul. Grabowo 2 dwa razy w miesiącu (we wtorki w godz. 17.30-20.00).	Przeprowadzono 24 zajęcia, śr. w tyg. udział 6 osób
3.	Gabinet Psychoterapii Psychoanalitycznej, Dorota Pruszyńska	Świadczenie pomocy dla osób i rodzin w Gdyni z problemem uzależnienia współwystępującego z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie działań profilaktycznych, w tym: 1) konsultacje psychologiczne, ul. Górna 20/10 2) psychoterapia indywidualna, ul. Górna 20/10 4) grupa terapeutyczna dla osób z podwójną diagnozą, ul. Pawia 31 5) grupa wsparcia dla rodzin osób z podwójną diagnozą, ul. Górna 20/10	Z różnych form wsparcia skorzystało łącznie 48 osób. Odbiło się: 1) 139h konsultacji psychologicznych; 3) 456h psychoterapii indywidualnej; 4) 138h grupowych zajęć terapeutycznych dla osób z podwójną diagnozą; 5) 88h grupowego wsparcia dla rodzin osób z podwójną diagnozą.
4.	PROTER Wanda Wierzbą oraz Psychoterapia-Profilaktyka-Szkolenia Piotr Szypiorowski	Maratony terapeutyczne dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu, mające na celu zapewnienie wsparcia w postaci treningu interpersonalnego, nauki radzenia sobie z głodem alkoholowym oraz rozpoznawania symptomów współuzależnienia. Zadanie realizowane od marca 2017r.	10 dwudniowych maratonów; udział wzięło ogółem 111 osób, śr. 11 osób / maraton
5.	Zewnętrzne gabinety terapeutyczne	Zapewnienie wsparcia terapeutycznego dla osób w zakresie profilaktyki szeroko rozumianych dysfunkcji rodzinnych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu, w tym: 1) prowadzenie terapii indywidualnej przez dziewięciu terapeutów; 2) prowadzenie terapii systemowej rodzin przez trzy pary terapeutów.	Z oferty skorzystało: 1) terapia ind. - 34 osoby / 783 sesje 2) terapia rodzinna - 16 rodzin / 97 sesji

6.	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny im. Prof. Bilikiewicza w Gdańsku	Świadczenie usług terapeutycznych dla mieszkańców Gdyni w ramach programu „Wielokierunkowa pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom mieszkającym w Gdyni”	Z oferty skorzystało: 1) rozmowy podtrzymujące motywację do zmiany u osób uzależnionych - 89 osób; 2) konsultacje psychiatryczne - 31 osób; 3) grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych - 31 osób; 4) sesje motywacyjno-edukacyjne dla osób współuzależnionych - 68 osób; 5) konsultacje psychiatryczne dla osób współuzależnionych - 26 osób; 6) spotkanie integrujące uczestników programu - 32 osoby.
7.	Gabinet Psychoterapii i Rozwoju Osobistego Magdalena Świstun	Prowadzenie dwóch grup młodzieżowych, w tym grupy o charakterze terapeutyczno-rozwojowym dla młodzieży w wieku 13-16 lat oraz grupy o charakterze psychoedukacyjno-rozwojowym dla młodych DDA w wieku 16-20 lat Zadanie realizowane od czerwca 2017r.	Z terapii grupowej dla młodzieży skorzystało 21 osób. Zrealizowano: 1) 41 konsultacji 2) po 15 dwugodzinnych zajęć dla każdej z grup
8.	Barbara Lutow oraz Maria Kapuścińska	Przeprowadzenie spotkań konsultacyjnych z zakresu profilaktyki szeroko rozumianych dysfunkcji rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu, tj. konsultacji dla rodzin oraz przedstawicieli instytucji pracujących z tymi rodzinami.	Zrealizowano: 1) 26 zespołów z psychoterapeutami; 2) 113 zrealizowanych konsultacji / ogółem 296h
9.	Marina Dombrowska oraz Monika Maciasz	Prowadzenie streetworkingu we wskazanych przez MOPS gdyńskich dzielnicach w środowiskach młodzieżowych zagrożonych problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych. Praca w środowisku odbywała się w parze dwóch osób w celu stworzenia mapy miejsc spotkań młodzieży eksperymentującej z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi. Zadanie realizowane od września 2017r.	po 180 godzin streetworkingu / streetworker
10.	Fundacja „Przyjazny Dom”	Zadanie pn. „Wypalenie zawodowe, a stres – przeciwdziałanie alkoholizmowi” - realizacja trzydniowego szkolenia dla prowadzących Rodzinne Domy Dziecka i rodzin zastępczych, które prowadzą placówki poza terenem Gdyni dla dzieci z gdyńskich rodzin	udział wzięło 50 osób
11.	Stowarzyszenie Świętego Mikołaja Biskupa	Zadanie pn. „Wyżej, dalej, lepiej!” - realizacja dwóch programów wychowawczych w trakcie dwóch wyjazdów kolonijnych (w terminie 10-16.07.2017 oraz 24.07.2017 r.-02.08.2017 r.)	udział wzięło 31 osób
12.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava”	Zadanie pn. „Organizacja półkolonii dla dzieci z Witomina” - realizacja półkolonii dla dzieci pn.: „Lato w mieście” w dwóch turnusach tj.: 03-07.07.2017 r. oraz 17-28.07.2017r.	udział wzięło 30 osób

1.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdyni

W 2017 roku do GKRPA złożono 175 wniosków w sprawie zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym 124 z nich (70,9% ogółu) skierowano do sądu.

W skład GKRPA wchodzi 20 członków. W 2017 roku odbyło się ogółem 30 posiedzeń. Biegły psycholog i biegły psychiatra wydali ogółem 98 opinii psychiatryczno-psychologicznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób zgłoszonych do GKRPA. Biegły psycholog przeprowadził ponadto 103 wywiady ze świadkiem, które są jednym z etapów postępowania zmierzającego do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

W ramach działań, opracowano także rekomendacje GKRPA odnośnie zmian dostępności alkoholu w Gminie Gdynia, zaś członkowie Komisji wzięli udział w czterech zorganizowanych warsztatach szkoleniowych.

1.3. Klub Abstynenta Krokus

Od 2016 roku Klub Abstynenta Krokus funkcjonuje w ramach struktur MOPS Gdynia. Klub ma swoją siedzibę przy ul. Traugutta 9. Jest miejscem spotkań dla osób szukających wsparcia w walce z chorobą alkoholową, a także pełni funkcję informacyjną nt. miejsc pomocy dla osób cierpiących z powodu choroby alkoholowej. Klub jest czynny przez cały tydzień.

W 2017 roku w Klubie odbywały się spotkania grup samopomocowych tj.:

- 1) sześciu grup AA (308 spotkań / udział śr. tydz. 122 osób);
- 2) grupy AI-Anon (48 spotkań / śr. tydz. 8 osób);
- 3) grupy AH - Anonimowych Hazardzistów (50 spotkań / śr. tydz. 6 osób);
- 4) grupy AJ – Anonimowych Jedzenioholików (48 spotkań / śr. tydz. 28 osób);
- 5) grupy DDA/DDD (49 spotkań / śr. tydz. 6 osób).

W ramach dodatkowej oferty, w Klubie prowadzono grupę psychoedukacyjną dla współzależniowanych rodziców dorosłych dzieci pijących nadmiernie alkohol (46 spotkań / udział śr. tydz. 8 osób), grupę psychoedukacyjną dla osób współzależniowanych (od grudnia 2017r., 2 spotkania, / udział śr. tydz. 4 osoby), indywidualne spotkania terapeutyczne (208 osób) oraz jednorazowe konsultacje dotyczące weryfikacji problemu uzależnienia (80 osób).

Ponadto, odbyło się 370 spotkań indywidualnych, w tym m.in.: 41 spotkań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących przebiegu choroby alkoholowej, mechanizmów współzależnienia oraz 302 konsultacji specjalistycznych.

Łączne wydatki na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku wyniosły 1.178.965,44 zł.

2. Gdyńskie Centrum Diagnozy i Terapii FASD

Centrum FASD powstało w styczniu 2016 roku i znajduje się w Gdyni przy ul. Morskiej 112b/111. Działalność jednostki – pozostającej w strukturach organizacyjnych MOPS Gdynia – ukierunkowana jest na pomoc rodzicom/opiekunom i dzieciom z syndromem FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych). Jest to jedyny ośrodek tego typu w Polsce finansowany w pełni ze środków samorządowych. Kadre ośrodka stanowią aktualnie: kierownik – psychiatra dzieci i młodzieży, pedagog, rejestratorka oraz specjaliści, realizujący swoje zadania na podstawie zawartych umów o świadczenie usług (neurolog dziecięcy, dwóch psychologów, fizjoterapeuta).

W 2017 roku w ramach funkcjonowania Centrum m.in.:

- 1) wykonywano kompleksowe diagnozy w zakresie FASD (skonsultowano 102 osoby, zdiagnozowano 60 osób, wydano 54 wielospecjalistyczne diagnozy wraz z zaleceniami do pracy, w tym 38 diagnoz FASD);
- 2) prowadzono konsultacje i pracę z dziećmi z zespołem FASD, w tym instruktaż rodziców/opiekunów w zakresie pracy z podopiecznymi w domu (124 osoby / 516h);
- 3) prowadzono indywidualne spotkania psychoedukacyjne z rodzicami/opiekunami (76 osób / 111h) i grupy wsparcia (40 osób / 16 h);
- 4) prowadzono szkolenia i konsultacje dla specjalistów i osób zawodowo stykających się z dziećmi z FASD (nauczyciele wspomagający, pracownicy socjalni, pedagodzy i psychologowie szkolni; 192 osoby / 15h);
- 5) prowadzono rehabilitację w zakresie integracji sensorycznej dzieci z FASD (53 osoby / 194h) oraz konsultacji diagnostycznych (41 osób / 85h);
- 6) udzielano pomocy interwencyjnej dla środowisk dzieci z FASD w postaci konsultacji telefonicznych (ok. 85 konsultacji);
- 7) prowadzono warsztaty profilaktyczne dla uczniów gdyńskich szkół średnich (400 osób / 15h).

Ponadto, promowano działalność Centrum oraz propagowano wiedzę na temat wpływu alkoholu na płód (głównie w środowisku szkolnym: nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, studenci oraz wśród profesjonalistów podczas konferencji tematycznych).

3. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy ul. Śląskiej 48 oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Do głównych zadań, powołanego we wrześniu 2013 roku, **Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** (Zdspwr) należy realizacja działań związanych z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

MOPS jest również koordynatorem działań koalicji, w skład której wchodzi instytucje i organizacje, mające na celu współdziałanie i uzupełnianie się w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie. W ramach koalicji funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny** (zgodnie z wymogami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), liczący według stanu na koniec 2017 roku – 142 członków.

W 2017 roku wszczęto ogółem **284 procedury „Niebieskie Karty” (NK)**, które koordynowało 9 pracowników socjalnych Zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto, w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w 2017 roku zrealizowano m.in.:

1) cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI), w tym dwa wyjazdowe spotkania warsztatowe;

2) kontynuowano utrzymanie pokoju dla sprawców przemocy w rodzinie oraz stron internetowych www.zatrzymajprzemoc.pl oraz www.bialawstazkagdynia.pl;

3) przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla ogółem 155 uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 oraz nr 2 w Gdyni w tematyce związanej z problematyką przemocy;

4) przeprowadzono 2 szkolenia dla 64 osób z Rad Pedagogicznych (SP nr 33, Amerykańska Szkoła Podstawowa) w tematyce procedur NK oraz budowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gdyni;

5) podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy MOPS a Wyższą Szkołą Administracji i Biznesu w Gdyni, mające na celu podejmowanie działań wpisujących się w budowanie bezpieczeństwa społecznego, wymianę wiedzy i doświadczeń oraz przeprowadzono 4 zajęcia dla blisko 100 studentów uczelni;

6) przeprowadzono ewaluację *mid-term* GPPPwRiOOPwR 2014-2020;

7) współorganizowano IX edycję kampanii społecznej „Biała Wstążka”;

8) w grudniu w sali widowiskowej Klubu 3. Flotyli Okrętów zorganizowano konferencję miejską pn. „Bezpieczeństwo społeczne a przemoc w rodzinie – teoria i praktyka”, która posumowała rok pracy ZI w Gdyni.

Łączne wydatki na realizację zadania w 2017 roku wyniosły 408.465,83 zł, z czego kwota 16.800,00 zł została pokryta z dotacji wojewody.

4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych (DCITI) przy ul. Grabowo 2

W 2017 roku kontynuowano proces rozwoju procedur bezpieczeństwa informacji oraz przeprowadzono kilka audytów bezpieczeństwa. Wprowadzono kolejne, zalecane przez audytorów, zmiany do Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym oraz kontynuowano cykl szkoleń zapoznających pracowników z obowiązującymi procedurami.

Dokonano zakupu nowej wersji oprogramowania do monitorowania działań pracowników oraz działania sieci (nowa wersja oprogramowania E-Audytor). Dzięki temu oprogramowaniu pracownicy DCITI mogą w większym i bardziej dokładnym zakresie monitorować działanie użytkowników w systemie oraz funkcjonowanie samego systemu, co ma duży wpływ na poprawę jego bezpieczeństwa.

Wyposażono większość szaf serwerowych w nowe urządzenia UPS posiadających oprócz większej pojemności m.in. możliwość monitorowania urządzenia poprzez sieć. Urządzenia dotychczas użytkowane były mocno wyeksploatowane i nie zapewniały odpowiedniego poziomu mocy. Zakup

nowych urządzeń pozwolił zachować odpowiedni poziom bezpieczeństwa, a możliwość monitorowania urządzeń poprzez sieć, wpłynęła pozytywnie na poziom bezpieczeństwa szafek sieciowych.

Wdrożono projekt mający na celu ujednoczenie dostawcy dostępu do Internetu dla wszystkich jednostek terenowych MOPS Gdynia. Umożliwiło to zbudowanie wewnętrznej sieci, z dużo wyższymi prędkościami pomiędzy poszczególnymi jednostkami oraz zwiększono w ten sposób poziom bezpieczeństwa sieci.

Dodatkowo, w ramach prowadzonej modernizacji i optymalizacji infrastruktury serwerowo-macierzowej i sieciowej, podjęto przygotowania mające na celu wydzielenie przestrzeni w jednej z jednostek na utworzenie drugiej serwerowni, co ma wydatnie poprawić bezpieczeństwo danych przetwarzanych w MOPS Gdynia.

5. Poradnictwo specjalistyczne

5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne

Poradnictwo psychologiczne, świadczone przez Sekcję Poradnictwa Specjalistycznego, udzielane jest klientom ośrodka w siedzibie Sekcji przy ul. Świętojańskiej 57/1, Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz w miejscu zamieszkania klientów.

Z różnych form wsparcia Sekcji skorzystało w 2017 roku ogółem 501 klientów MOPS (w tym: 373 konsultacji indywidualnych dla 195 osób, 2.662 spotkań terapeutycznych ze 136 osobami, 109 konsultacji rodzinnych dla 37 środowisk, 137 konsultacji dla pracowników MOPS, 67 konsultacji dla pracowników innych instytucji, 150 konsultacji w miejscu zamieszkania 30 rodzin).

Wybrane przykłady innych działań: udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, prowadzenie zajęć relaksacyjnych dla pracowników socjalnych, prowadzenie zajęć grupowych (w tym treningi pamięci, warsztaty psychoedukacyjne) w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, przeprowadzenie warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

5.2. Poradnictwo prawne

Pomoc konsultantów prawnych polegała m.in. na udzielaniu informacji o obowiązujących przepisach prawnych, interpretacji tych przepisów, udostępnianiu wzorów pism procesowych i nieprocesowych, pomocy w ich redagowaniu, omawianiu z klientami sposobów postępowania przed sądami, organami administracji publicznej. Ponadto, radcy prawni i konsultanci prawni reprezentowali MOPS przed sądami powszechnymi i administracyjnym.

W 2017 roku konsultanci prawni Działu Prawnego przyjęli 606 osób i udzielili 908 porad prawnych.

6. Realizowane projekty

1) Projekt socjalny „**Gdyńska-Warszawska**”, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2016 roku. Celem projektu jest aktywizacja osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności. Jest to działanie wpisujące się w ideę metody *housing first*. Projekt zakładał wyremontowanie i włączenie w struktury MOPS mieszkania pozyskanego z zasobów gminy, co pozwoliłoby na monitorowanie procesu wdrażania w/w metody zarówno w obszarze organizacyjnym, jak i merytorycznym, w szczególności w zakresie aktywnego uczestnictwa osób bezdomnych w procesie adaptacji przestrzeni mieszkalnej. Obecnie w sześciuosobowym mieszkaniu przebywają 4 osoby, które uczą się samodzielności i nabywają kompetencji społecznych i zawodowych.

2) Projekt socjalny „**Utrecht**”, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2015 roku. Zakłada wielopłaszczyznowe podejście do pracy z osobami

bezdomnymi oraz procesu wychodzenia z bezdomności. Projekt jest zbieżny z ideą metody *housing first*, która w pierwszej kolejności koncentruje się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakłada intensywną pracę w kierunku aktywizacji społeczno-zawodowej. Wpisuje się w również proces „deinstytucjonalizacji”, w którym główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na „wyjście” z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności. W 2017 roku w projekcie uczestniczyły 93 osoby.

3) Projekt **„Ekspert przez doświadczenie”**, realizowany przez Zespół ds. doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie 01.06.2016- 28.02.2018r. Projekt skierowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi, oferując im kompleksowe, zindywidualizowane i długotrwałe wsparcie w procesie rehabilitacji.

W 2017 roku w projekcie brało udział 32 odbiorców ostatecznych oraz podpisano 32 Indywidualne Ścieżki Reintegracji. Uczestnicy projektu skorzystali w 2017 roku z następującej oferty wsparcia: grupowego i indywidualnego wsparcia psychologicznego oraz zawodowego, usługi trenera pracy, kursów zawodowych oraz kursu „Ekspert przez doświadczenie” (EPD).

4) Projekt pn. **„Razem dookoła zdrowia”**, realizowany w 2017r. przez Zespół ds. doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych. Projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Celem projektu było stworzenie warunków sprzyjających poprawie sytuacji życiowej i społecznej osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego (mieszkańców Gdyni) oraz wzmocnienie i poszerzenie gdyńskiej sieci wsparcia społecznego.

W ramach realizacji zadania zorganizowano m.in.: 8 warsztatów tematycznych (udział ogółem 201 osób, w tym m.in. profesjonaliści zaangażowani w proces profilaktyki, leczenia oraz rehabilitacji osób po kryzysach psychicznych, mieszkańcy Gdyni z zaburzeniami zdrowia psychicznego oraz członkowie ich rodzin lub osoby z najbliższego otoczenia); dwudniową wizytę studyjną w Fountain House w Warszawie (udział 15 osób) oraz trzydniową wizytę studyjną w jednostkach Fundacji Pinel w Berlinie (udział 11 osób), spotkanie podsumowujące (udział 56 osób).

5) Projekt **„Edukacja dorosłych jako narzędzie na rzecz włączenia społecznego”**, realizowany przez MOPS Gdynia w partnerstwie czterech instytucji / organizacji (MOPS Gdynia, Stowarzyszenie Solidarni "PLUS" z Wandzina, Kofoeds Skole z Danii oraz MVO Proxima ze Słowacji). Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+.

Projekt ma na celu edukację osób dorosłych w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Rezultatem projektu będzie wytworzenie sieci współpracy pomiędzy partnerami oraz wymiana doświadczeń i podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników. Projekt zakłada również podniesienie jakości oferty uczenia się i świadczonego wsparcia w organizacjach partnerskich. W 2017 roku w ramach działań projektowych zorganizowano m.in.: (1) 3 siedmiodniowe wyjazdy (do Danii, Słowacji i Polski) w ramach *job shadowing*, w których udział wzięło 11 osób; (2) kilkudniowe seminarium pn. „Motywacja – teoria i codzienna praktyka w procesie włączenia społecznego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” w Wandzinie; (3) 2 spotkania grupy monitorująco-wdrażającej w Słowacji i Danii, na którym omawiano zakresy realizacji poszczególnych etapów projektu, jak i planowanych działań w ramach zawiązanego partnerstwa.

6) Projekt **„Innowacje na ludzką miarę – wsparcie w rozwoju mikroinnowacji w obszarze usług opiekuńczych dla osób zależnych”**, realizowany przez Fundację Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” z Warszawy w partnerstwie z Gminą Gdynia (Laboratorium Innowacji Społecznych i MOPS Gdynia), Miastem Stołecznym Warszawy oraz Ecorys Polska Sp. z o.o. Projekt

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie VI.2016 – XII.2018. Istotą projektu jest wsparcie nowatorskich, oddolnie wypracowanych rozwiązań dotyczących opieki – zarówno w odniesieniu do osób zależnych, jak i ich opiekunów. W 2017 roku przeprowadzono dwa nabory wniosków – spośród 221 zgłoszonych pomysłów do Gdyńskiego Inkubatora przyjęto 27 i objęto je wsparciem ukierunkowanym na rozwój, natomiast 8 pomysłów z pierwszego naboru uzyskało grant na testowe wdrożenie. Reprezentanci MOPS zaangażowani są w realizację projektu w charakterze eksperckim.

7) Projekt „**MEMO - Multimedialne narzędzie wspomagające pamięć i aktywizujące osoby starsze**”. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, realizowany przez Fundację Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” z Warszawy w partnerstwie z Gminą Gdynia (Laboratorium Innowacji Społecznych i MOPS Gdynia), Uniwersytetem SWPS i Laboratorium EE. Powstały z udziałem pracowników MOPS Gdynia prototyp narzędzia podlegał w 2017 roku testowaniu z seniorami (indywidualnie i grupowo) w ośrodkach wsparcia MOPS i gdyńskim DPS. Podjęto również prace nad planem wdrożenia MEMO jako narzędzia pracy podczas zajęć w placówkach MOPS.

8) Projekt „**System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni**”, realizowany przez Laboratorium Innowacji Społecznych w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacją Gospodarczą oraz Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie XII.2016 – IX.2022.

Celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa i zwiększenie zatrudnienia osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, poprzez realizację indywidualnych ścieżek reintegracji w ramach jednej z trzech oferowanych form wsparcia, tj.: (1) ścieżki specjalistycznego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością (m.in. doradztwo zawodowe, staże zawodowe, wsparcie opiekunów osób z niepełnosprawnością), realizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji; (2) ścieżki zintensyfikowanego wsparcia społeczno-zawodowego (m.in. doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże), realizowanej przez Fundację Gospodarczą; (3) aktywności proponowanych przez Centrum Integracji Społecznej w Gdyni, prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta.

W 2017 roku – w ramach współpracy instytucjonalnej – pracownicy MOPS skierowali do projektu ogółem 61 osób.

7. Wolontariat w MOPS

W 2017 roku 28 osób wykonywało czynności wolontarystyczne. Ponadto, 31 osób zostało przeszkolonych z zakresu wolontariatu. Świadczenia wolontarystyczne wykonywane były m.in. w: placówkach MOPS, Zakładzie Opieki Pielęgniacyjnej „Za Falochronem” oraz indywidualnych środowiskach.

Wolontariusze, jak co roku, brali udział przy realizacji różnych eventów, konferencji, a także zbiórek żywności. Kontynuowano projekt „Pogotowie Lekcyjne”. Współpracowano z Agencją Rozwoju Gdyni, Miejską Biblioteką Publiczną w Gdyni, Towarzystwem Jezusowym, Jacht Klubem „Kotwica” oraz Bankiem Żywności.

8. Gminny Program Rewitalizacji

W 2017 roku – w drodze uchwały nr XXX/721/17 Rady Miasta Gdyni z dnia 29 marca 2017 r. – miasto Gdynia przyjęło do realizacji „Gminny Program Rewitalizacji”. Program sporządzony został dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały nr XIX/435/16 Rady Miasta Gdyni z dnia

30 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gdyni, tj. dla sześciu podobszarów miasta zlokalizowanych w dzielnicach: Babie Doły, Oksywie, Chylonia, Leszczynki i Witomino-Radiostacja.

MOPS w Gdyni jest jednym z kilkunastu realizatorów działań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

8.1. Rewitalizacja społeczna Wzgórza Orlicz-Dreszera

Uchwałą nr XXXI/769/17 Rady Miasta Gdyni, dnia 26 kwietnia 2017r. przyjęto do realizacji Program Osłonowy wsparcia mieszkańców Wzgórza gen. Orlicz-Dreszera na lata 2017-2021. Zarządzeniem Nr 5714/17/R z dnia 07.02.2017r. Prezydenta Miasta Gdyni, wskazano MOPS Gdynia jako lidera procesu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla obszaru Wzgórza Orlicz-Dreszera. Misją Programu osłonowego jest zapewnienie szansy rodzinom i osobom zamieszkującym ten teren, na poprawę swojej sytuacji życiowej poprzez wsparcie w zmianie miejsca zamieszkania oraz ustabilizowaniu sytuacji życiowej (z uwzględnieniem wszystkich aspektów funkcjonowania: mieszkaniowych, zawodowych, wychowawczych, edukacyjnych i relacji w społeczności lokalnej).

W ramach realizacji zadania w 2017r. m.in.: odwiedziono wszystkie rodziny zamieszkujące teren Wzgórza Orlicz-Dreszera (130 rodzin), celem sporządzenia Karty Rodziny (narzędzie do rozpoznawania indywidualnych potrzeb i oczekiwań); ogółem wypełniono ich 111 (odmówiło 19 rodzin); z rodzinami, które zdecydowały się na zmianę miejsca zamieszkania ułożone zostały ind. plany działania, uwzględniające wszelkie aspekty funkcjonowania rodziny – sytuację zdrowotną, rodzinną, zawodową i finansową.

Ponadto, u zbiegu Wzgórza Orlicz-Dreszera utworzono Punkt Informacyjny, w którym od poniedziałku do piątku dyżuruje trzech oddelegowanych pracowników Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej. Utrzymują oni stały kontakt z rodzinami korzystającymi z Programu osłonowego oraz z rodzinami, które pozostały na dzierżawionych terenach. Rodziny, które nie zdecydowały się na wyprowadzenie również objęte są pracą socjalną i w razie konieczności planowana jest dla nich doraźna pomoc finansowa, materialna oraz pomoc w postaci usług opiekuńczych. W ramach pracy socjalnej rodziny wspierane są w pomocy przy wypełnianiu wniosków o lokal socjalny, wsparciu w aktywizacji zawodowej i społecznej, organizacji porad prawnych lub psychologicznych, pomocy w znalezieniu ofert wynajęcia lokalu i w przeprowadzce, pomocy w ubieganiu się o dodatek mieszkaniowy i energetyczny. Dodatkowo cały teren Wzgórza Orlicz-Dreszera monitorowany jest na bieżąco przez streetworkerów pod kątem przebywania osób bezdomnych oraz podejmowania ewentualnych interwencji a także dostarczania do mieszkańców ulotek informacyjnych.

Realizacja Programu odbywa się w ścisłej współpracy z Policją, Strażą Miejską, Wydziałem Spraw Społecznych UM Gdynia, Zarządem Budynków i Lokali Komunalnych.

Do końca 2017 roku z terenu Wzgórza Orlicz-Dreszera objętego rewitalizacją wyprowadziło się łącznie 96 osób.

8.2. Rewitalizacja społeczna ulic Opata Hackiego i Zamenhofa

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2017 roku w zespole dedykowanym rewitalizacji ulic Zamenhofa i Opata Hackiego (ZOH) w Gdyni pracowało trzech pracowników socjalnych oraz jeden asystent rodziny. Działania zespołu koncentrowały się na wspieraniu poszczególnych rodzin zamieszkałych na rewitalizowanym terenie oraz na aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz dzielnicy.

Ogółem w ramach działań zespołu w 2017 roku wsparcia w postaci świadczeń pomocy społecznej udzielono 195 środowiskom. Ponadto, 3 rodziny objęto intensywną pracą socjalną, a 11 – asystą rodzinną. Dzięki podjęciu zatrudnienia, bądź pozyskaniu własnych świadczeń, usamodzielniało się 10 rodzin.

Pracownicy zespołu współpracowali z Fundacją Zmian Społecznych „Kreatywni”, Stowarzyszeniem św. Mikołaja Biskupa, biblioteką miejską, „Wymiennikownią”, Laboratorium

Innowacji Społecznej w Gdyni i innymi instytucjami. Brali także udział w comiesięcznych spotkaniach profesjonalistów zaangażowanych w działania na rzecz dzielnicy, w tym w procesie organizacji festynu z okazji Europejskiego Dnia Sąsiada, a także regularnych spotkaniach Zespołu Rejonowego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

8.3. Rewitalizacja społeczna ulicy Dickmana

W ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych w gdyńskiej dzielnicy Oksywie, powołano Zespół zadaniowy, w skład którego weszli m.in. przedstawiciele Dzielnicowego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 2 w Gdyni. Działania Zespołu skupione są wokół opracowania i wykonania planu readaptacji siedmiu, gminnych budynków mieszkalnych przy ul. Dickmana. W ramach realizacji zadania, które będzie kontynuowane w kolejnych latach, w 2017 roku przeprowadzono m.in. badanie ankietowe z lokatorami ww. budynków, którego celem było określenie potrzeb mieszkaniowych, w tym w odniesieniu do oczekiwanej pomocy miasta w remontach i utrzymaniu zajmowanych lokali mieszkalnych.

9. Animowanie społeczności lokalnej

W 2017 roku. MOPS współorganizował dwie inicjatywy: IX edycję **Gdyńskiego Magla Teatralnego** oraz III edycję **Gdyńskiego Magla Twórczego**. Ich celem jest promowanie twórczości teatralnej i artystycznej osób niepełnosprawnych, umacnianie roli jaką sztuka pełni w poszerzaniu przestrzeni dla lepszego dialogu, popularyzacja twórczości osób z niepełnosprawnością oraz działalności organizacji i instytucji w obszarze wsparcia osób i rodzin z niepełnosprawnością.

W ramach działań na rzecz społeczności lokalnej w I połowie roku 2017 roku, MOPS Gdynia współpracował przy organizacji:

- 1) festynu **Europejski Dzień Sąsiada** (wraz z Fundacją Zmian Społecznych „Kreatywni” oraz Radą Dzielnicy Chylonia) w dzielnicy Chylonia;
- 2) **Pikniku Sąsiedzkiego** (wraz z placówką wsparcia dziennego „Światłowcy”) w rejonie bloków socjalnych przy ul. Żeglarzy.

10. Współpraca trójsektorowa – akcja „Podaj dalej ciepło”

W ramach Partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju pomiędzy EDF Polska S.A. (aktualnie: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział Wybrzeże), Miastem Gdynia i OPEC Spółka z o.o., przedstawiciele MOPS w Gdyni od lat współuczestniczą w realizacji programu wsparcia organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej „Podaj dalej ciepło”.

W roku 2017 zorganizowano IX gdyńską edycję akcji, której motywem przewodnim było „Międzypokoleniowe miasto w otwartych przestrzeniach społecznych”.

11. Zaangażowanie na forum międzynarodowym

1) Komisja Włączające i Zdrowe Miasta Związku Miast Bałtyckich

W 2017 roku MOPS – w imieniu Miasta Gdyni – brał czynny udział w zarządzaniu Komisją Włączające i Zdrowe Miasta (*Inclusive and Healthy Cities Commission*) Związku Miast Bałtyckich (*UBC; Union of the Baltic Cities*), współprzewodnicząc drugi rok w/w Komisji.

W 2017 roku zorganizowano trzy spotkania Komisji (w Trelleborgu oraz dwukrotnie w Gdyni), których celem było rozwijanie współpracy i wymiana doświadczeń między miastami członkowskimi. Działania Komisji w 2017 roku skupione były wokół tematyki wyzwań demograficznych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Programy spotkań obejmowały m.in. wizyty studyjne, udział w dedykowanych warsztatach (w tym prowadzonych metodą *service design*) oraz konferencjach (październikowej konferencji międzynarodowej, poświęconej tematyce dialogu międzypokoleniowego oraz grudniowej konferencji miejskiej, podsumowującej IX edycję kampanii

Biała Wstążka i rok działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gdyni). Ponadto, dwukrotnie odbyły się spotkania przedstawicieli Trelleborga i Gdyni (kolejno – miasta przewodniczącego i współprzewodniczącego Komisji Włączające i Zdrowe Miasta).

Przedstawiciele MOPS Gdynia wzięli także udział w spotkaniu Zarządu Związku Miast Bałtyckich w Kristiansand i Berlinie, podczas których prezentowano działalność Komisji, a także w XIV konferencji generalnej UBC w Växjö.

12. Wspieranie rozwoju inicjatyw w obszarze ekonomii społecznej

Działania MOPS w zakresie wspierania i rozwoju inicjatyw w obszarze ekonomii społecznej w roku 2017 obejmowały:

1) powierzenie realizacji zadania publicznego (przygotowywanie posiłków dla osób objętych wsparciem MOPS) Spółdzielni Socjalnej „RAZEM”, w ramach którego zatrudniane są osoby z niepełnosprawnościami,

2) kontynuację partnerstwa z Caritas Archidiecezji Gdańskiej (porozumienie z dnia 03.01.2012 roku), w ramach którego funkcjonuje przedsiębiorstwo społeczne Domowy Bar Mleczny przy ul. Morskiej, prowadzone przez Fundację Pro Caritate Gedanensis;

3) udział w spotkaniu przedstawicieli instytucji miejskich (PUP, UM, LIS) i Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w sprawie wypracowania kierunków rozwoju ekonomii społecznej w Gdyni (III.2017).

Ponadto, w 2017 roku opisowi gdyńskich doświadczeń w obszarze stosowania prozatrudnieniowych instrumentów w zamówieniach publicznych, poświęcono jeden z rozdziałów w publikacji pn. „Dobre praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych”, wydanej przez Urząd Zamówień Publicznych. Zamówienia publiczne z prospołecznymi wymogami funkcjonują w wachlarzu zamówień MOPS Gdynia od 2011 roku.

13. Współpraca z Radami Dzielnic

Współpraca z Radami Dzielnic realizowana jest przez jednostki MOPS, w tym Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej. Wykaz zadań, przy których współpracowano w 2017 roku przedstawia tabela nr 13. Łączne wydatki na realizację zadań realizowanych we współpracy z radami dzielnic wyniosły w 2017 roku 41.635,61 zł.

Tabela nr 13. Zadania realizowane we współpracy z Radami Dzielnic w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatek w zł
1.	zakup artykułów do paczek dla najuboższych	18 995,35
2.	organizacja spotkań świątecznych	6.000,00
3.	organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych dla najuboższej młodzieży	6.000,00
4.	dofinansowanie działalności klubu seniora	3 182,76
5.	zakup wyposażenia dla Ośrodka Opiekuńczego	3.000,00
6.	dofinansowanie działalności DOPS	1.957,50
7.	dofinansowanie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy	1.500,00
8.	dofinansowanie działalności klubu "Od juniora do seniora" dla Dziennego Domu Pomocy Społecznej	1.000,00

14. Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W roku 2017 przyjmowano wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia oraz wydawano

legitymacje dla osób niepełnosprawnych (mieszkańców Gdyni oraz Sopotu). Szczegółowy zakres realizowanych działań prezentuje tabela nr 14.

Od 1 lipca 2014 roku Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadanie w zakresie wydawania kart parkingowych. W 2017 roku przyjęto ogółem 1.183 wnioski o wydanie karty parkingowej, wydano zaś 1.175 kart parkingowych.

W 2017 roku wydatki na działalność i bieżące utrzymanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wyniosły 733.138,81 zł, w tym w ramach zadań zleconych powiatu wydatkowana kwota to 515.334,58 zł.

Tabela nr 14. Orzeczenia i legitymacje dla osób niepełnosprawnych wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
Dla osób po 16 roku życia:		
1.	liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	4.181
2.	liczba wydanych orzeczeń	4.144
3.	liczba wydanych legitymacji	2.298
Dla osób przed 16 rokiem życia:		
4.	liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności	505
5.	liczba wydanych orzeczeń	512
6.	liczba wydanych legitymacji	357

15. Dokumenty strategiczne i programowe

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni wpisują się w założenia następujących dokumentów programowych:

- 1) **Gdyńska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych 2030** – przyjęta do realizacji przez Radę Miasta VI kadencji Uchwałą nr XXXIII/827/17 z dnia 28 czerwca 2017 roku;
- 2) **Gdyński Program Wsparcia Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2017-2019** – przyjęty do realizacji przez Radę Miasta VI kadencji Uchwałą nr XXXIII/828/17 z dnia 28 czerwca 2017 roku;
- 3) **Gdyński Program Wsparcia Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością na lata 2016-2020** – przyjęty do realizacji przez Prezydenta Miasta Gdyni na mocy Zarządzenia Nr 4819/16/VII/R z dnia 01 lipca 2016 roku;
- 4) **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdyni na lata 2016-2020** – przyjęty do realizacji przez Radę Miasta VI kadencji Uchwałą nr XIV/284/15 z dnia 25 listopada 2015 roku;
- 5) **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2014-2020** – przyjęty do realizacji przez Radę Miasta VI kadencji Uchwałą nr VI/66/15 z dnia 25 lutego 2015 roku;
- 6) **Gdyński Program Senioralny na lata 2015-2020** – przyjęty do realizacji przez Radę Miasta VI kadencji Uchwałą nr XLVII/1005/14 z dnia 29 października 2014 roku.

Przygotowany został projekt dokumentu **Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego** na lata 2017-2021, który skierowany zostanie do konsultacji społecznych.

Pozostałe informacje dot. MOPS w Gdyni oraz jednostek w nadzorze MOPS za rok 2017:

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością MOPS: 26

Liczba uchwał wykonanych: 26

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością MOPS: 132

Liczba zarządzeń wykonanych: 132

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2017 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie):

4.150.385,20 zł – 5,13% wydatków budżetowych

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych:

W 2017 roku:

– 3 organizacje pozarządowe złożyły oferty na 4 ogłoszone otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej;

– 1 organizacja pozarządowa złożyła ofertę na 1 ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pieczy zastępczej;

– 3 organizacje pozarządowe złożyły oferty realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3. Petycje, rozstrzygnięcia nadzorcze oraz wnioski podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową w 2017 roku: brak

4. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej:

Ilość wniosków w 2017 r.	
Ogółem:	10
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0

5. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO w 2017 roku:

Rozstrzygnięcie	Ogólna liczba	Liczba odwołań / zażaleń (w tym wnoszone do SKO)	Organ II instancji (w tym SKO)			Liczba zaskarż. do WSA	Liczba uchylon. przez WSA
			Utrzymane w mocy	Uchylone, zwrócone do ponownego rozpatrzenia	Uchylone, w których organ odwoławczy orzekł odmiennie niż organ I Instancji		
decyzje	24.778	292 (36)	25	8	3	2	0
postanowienia	231	3	3	0	0	0	0
ogółem	25.009	295 (39)	28	8	3	2	0

Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki – Centrum Aktywności Seniora w 2017 roku:

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAS: 9

Liczba zarządzeń wykonanych: 9 (w tym: 2 zarządzenia z XI-XII.2016r., 3 zarządzenia powołane i zrealizowane w 2017 r., 4 zarządzenia z XI-XII.2017r. do realizacji w 2018r.)

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2017 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie):

230.956,42 zł – 10,11% wydatków budżetowych

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych:

W 2017 roku 22 organizacje złożyły 29 ofert na konkurs, dotację otrzymało 12 organizacji na realizację 17 zadań.

3. Petycje, rozstrzygnięcia nadzorcze oraz wnioski podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową w 2017 roku: brak

4. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej:

Ilość wniosków w 2017 r.	
Ogółem:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0

5. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO:

Rozstrzygnięcie	Ogólna liczba	Liczba odwołań / zażaleń (w tym wnoszone do SKO)	Organ II instancji (w tym SKO)			Liczba zaskarż. do WSA	Liczba uchylon. przez WSA
			Utrzymane w mocy	Uchylone, zwrócone do ponownego rozpatrzenia	Uchylone, w których organ odwoławczy orzekł odmiennie niż organ I Instancji		
decyzje	0	0	0	0	0	0	0
postanowienia	0	0	0	0	0	0	0
ogółem	0	0	0	0	0	0	0